

Дене шынықтыру және спорт ұйымдарының басшылары, мамандары лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрінің 2016 жылғы 29 маусымдағы № 191 бұйрығы. Қазақстан Республикасы Эділет министрлігінде 2016 жылы 30 шілдеде № 14052 болып тіркелді.

2015 жылғы 23 қарашадағы Қазақстан Республикасының Еңбек кодексінің 16-бабы 17) тармақшасына сәйкес **БҰЙЫРДАМАНЫН**:

1. Дене шынықтыру және спорт ұйымдарының басшылары, мамандары лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары бекітілсін.

2. Келесі бұйрықтардың күші жойылды деп танылсын:

1) "Дене шынықтыру және спорт ұйымдарының басшылары, мамандары лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Спорт және дене шынықтыру істері агенттігі Төрағасының 2013 жылғы 26 қарашадағы № 434 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілері мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 9015 болып тіркелген, 2013 жылғы 31 желтоқсанда "Әділет" ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған);

2) "Дене шынықтыру және спорт ұйымдарының басшылары, мамандары лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Спорт және дене шынықтыру істері агенттігі Төрағасының 2013 жылғы 26 қарашадағы № 434 бұйрығына өзгеріс енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрінің 2015 жылғы 1 сәуірдегі № 124 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілері мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10969 болып тіркелген, 2015 жылғы 15 мамырда "Әділет" ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған).

3. Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігінің Спорт және дене шынықтыру істері комитеті (Е.Б. Қанағатов) заңнамада белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Эділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы бұйрық мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде төлнұсқасына толық сәйкес келетін оның графикалық форматтағы көшірмелерін "Әділет" ақпараттық-құқықтық жүйесінде ресми жариялау үшін жолдауды;

3) осы бұйрық мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде осы бұйрыққа қол қоюға уәкілетті тұлғаның электрондық цифрлық қолтаңбасымен куәландырылған электронды және қағаз түріндегі көшірмелерін ресми жариялау үшін, Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне

, Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерінің мемлекеттік тізіліміне енгізу үшін "Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы" шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына жолдауды;

4) осы бұйрық ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн ішінде Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігінің интернет-ресурсында орналастыруды;

5) осы бұйрық Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуден өткеннен кейін он жұмыс күн ішінде осы тармақтың 1), 2), 3) және 4) тармақшаларында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігінің Заң қызметі департаментіне ұсынуды қамтамасыз етсін.

4. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасының Мәдениет және спорт вице-министріне жүктелсін.

5. Осы бұйрық алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының
Мәдениет және спорт министрі

A. Мұхамедиұлы

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасының
Денсаулық сақтау және

әлеуметтік даму министрі

_____ Т. Дүйсенова

2016 жылғы 30 маусым

Қазақстан Республикасы

Мәдениет және спорт

министрінің

2016 жылғы 29 маусымдағы

№ 191 бұйрығымен

бекітілген

Дене шынықтыру және спорт үйымдарының басшылары, мамандары лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары

Ескерту. Сипаттама жаңа редакцияда - ҚР Мәдениет және спорт министрінің 15.12.2021 № 385 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Дене шынықтыру және спорт ұйымдарының басшылары, мамандары лауазымдарының ұлгілік біліктілік сипаттамалары (бұдан әрі – біліктілік сипаттамалары) кадрларды дұрыс іріктеуге және орналастыруға, олардың біліктілігін арттыруға, қызметкерлерді аттестаттауға, басшылар, мамандар арасында еңбекті бөлуге, сондай-ақ қызметкерлердің осы санаттарының лауазымдық міндеттерін және оларға қойылатын еңбекақы төлеу санаттары бойынша біліктілік талаптарын айқындауда бірыңғайлықты қамтамасыз етуге ықпал етуге бағытталған.

2. Бухгалтер, экономист, заңгер, кадрлар жөніндегі маман, аудармашы мамандар лауазымдарының біліктілік сипаттамалары Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2016 жылғы 1 қыркүйектегі № 775 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 14281 болып тіркелген) бекітілген Барлық қызмет салаларына ортақ мемлекеттік мекемелер мен қазыналық кәсіпорындар мамандарының жекелеген лауазымдарының біліктілік сипаттамаларында айқындалған.

Басшылар мен мамандар, ғылыми қызметкерлер, бағдарламалық қамтамасыз ету саласындағы, мемлекеттік сатып алу жөніндегі мамандар және өзге де инженерлік-техникалық персонал лауазымдарының біліктілік сипаттамалары Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22003 болып тіркелген) басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығында айқындалған.

3. Лауазымдық нұсқаулықтарды әзірлеу кезінде нақты ұйымдастыру-техникалық жағдайларында тиісті лауазымға тән жұмыстар тізімін нақтылауға рұқсат етіледі және қызметкерлерді қажетті арнайы даярлауға қойылатын талаптар белгіленеді.

4. Біліктілік сипаттамалар Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігімен әзірленді.

2-тaraу. Басшылар лауазымдарының біліктілік сипаттамалары

1-параграф. Ұйым басшысы

5. Лауазымдық міндеттері:

қабылданатын шешімдердің кейінгі салдарына, ұйымның мүлкін сақтау мен тиімді пайдалануға, сондай-ақ оның қызметінің әкімшілік-шаруашылық нәтижелеріне жауап берे отырып, ұйымның өндірістік, шаруашылық және қаржы-экономикалық қызметіне басшылық жасайды;

ұйымның саясатын, стратегиясын және оны іске асырудың тетіктерін айқындаиды;

оку-жаттығу және тәрбиелік процестерде спорттық-әдістемелік және материалдық-техникалық базаны ұйымдастырады және жетілдіреді;

педагогикалық кеңестің жұмысына басшылық жасайды;

ұйымның жұмыс жоспарын, спорттық жетілдірудің әртүрлі кезеңдерінде спортшыларды даярлаудың жоспарларын және бағдарламасын бекітеді;

барлық құрылымдық бөлімшелердің олардың қызметін жетілдіруге бағытталған өзара тиімді іс-қимылы мен жұмысын ұйымдастырады, сондай-ақ олардың қызметін жоғары жетістіктер спорты мен бұқаралық спорты дамытуға бағыттайды;

жаттықтырушылар, жаттықтырушы-оқытушылар, нұсқаушылар және әдіскерлердің біліктілігін арттыруды, спортшыларды дайындау деңгейін және спортшылардың спорттық шеберлігін арттыру мақсатында дene шынықтыру және спорт саласындағы шет елдің озық тәжірибесін зерделеуді қамтамасыз ету жөнінде шаралар қабылдайды;

лауазымды тұлғаларға – орынбасарларына, құрылымдық бөлімшелердің басшыларына ұйым қызметінің жекелеген бағыттарын жүргізуі тапсырады;

қызметкерлерді қабылдау, ауыстыру, көтермелеу және жұмыстан шығару туралы шешім қабылдайды, ұйымның құрылымын, штаттық кестесін, ұйым қызметкерлерінің лауазымдық нұсқаулықтарын бекітеді;

споршылардың контингентін қалыптастырады, оқу-жаттығу және оқу-тәрбиелік процестері кезінде спортшылар мен ұйым қызметкерлерінің өмірі мен денсаулығын сақтаудың қажетті жағдайларын жасайды;

тиісті саланың уәкілетті органдарына ұйымның әкімшілік-шаруашылық және оқу-жаттығу қызметтерінің есебін ұсынады;

ұйымның бірынғай жинақтаушы зейнетақы қоры, Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қоры, әлеуметтік медициналық сақтандыру қоры, өнім берушілер, тапсырыс берушілер мен банктерді қоса алғанда кредиторлар алдындағы міндеттемелерінің, сондай-ақ шаруашылық және еңбек шарттарының (келісімшарттардың) орындалуын қамтамасыз етеді;

сыйайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жұмыстарын ұйымдастырады, сондай-ақ сыйайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шараларын қабылдауда дербес жауапкершілікте болады.

6. Білуі тиіс:

Қазақстан Республикасының Конституциясы (бұдан әрі – Конституция);

Қазақстан Республикасының Бюджет кодексі (бұдан әрі – Бюджет кодексі);

Қазақстан Республикасы Еңбек кодексі (бұдан әрі – Еңбек кодексі);

"Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы", "Білім туралы", "Мемлекеттік мүлік туралы", "Дене шынықтыру және спорт туралы", "Сыйайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы", "Мемлекеттік сатып алулар туралы" Қазақстан Республикасының заңдары;

педагогика, психология және физиология негіздері;

еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі жөніндегі талаптар.

7. Біліктілікке қойылатын талаптар:

кадрларды даярлау бағыттары бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім: "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша педагогикалық ғылымдар немесе бизнес және басқару немесе құқық;

мамандығы бойынша, оның ішінде дене шынықтыру және спорт саласында басшылық лауазымдарда жұмыс өтілінің кемінде 5 жыл болуы.

2-параграф. Басшының орынбасары (қаржы және үйымдастыру қызметі бойынша)

8. Лауазымдық міндеттері:

өз құзыреті шегінде үйымның қаржы-шаруашылық және үйымдастыру қызметтеріне басшылық етеді;

үйымның белгіленген есептік құжаттамасын сапалы және уақытылы жасауды қамтамасыз етеді;

бөлімшениң қызметінде заңдылық сақтауды және олардың қаржылық басқару, келісімшарт және қаржылық тәртіптерді, әлеуметтік-еңбек қатынастарын нығайта отырып, құқықтық тәсілдерді пайдалануда шаруашылық-экономикалық байланыстарды жүзеге асыруды, еңбекте қолайлар және қауіпсіз жағдайлар жасауды қамтамасыз етеді;

құрылымдық бөлімшелерде еңбек тәртібін қамтамасыз етуді жүзеге асырады;

үйымның кешенді экономикалық талдауын және қаржылық-шаруашылық нәтижелерін бағалауды жүргізуді үйымдастырады.

9. Білуі тиіс:

Конституция;

Бюджет кодексі;

Еңбек кодексі;

"Мемлекеттік мұлік туралы", "Дене шынықтыру және спорт туралы", "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы", "Мемлекеттік сатып алулар туралы" Қазақстан Республикасының заңдары;

үйымның экономикасы мен қаржысын басқару;

еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі жөніндегі талаптар.

10. Біліктілікке қойылатын талаптар:

кадрларды даярлау бағыттары бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім: бизнес және басқару немесе құқық;

дене шынықтыру және спорт саласында мамандығы бойынша жұмыс өтілі кемінде 5 жыл немесе басшылық лауазымдарда жұмыс өтілінің кемінде 3 жыл болуы.

3-параграф. Басшының орынбасары (негізгі қызмет бойынша)

11. Лауазымдық міндеттері:

спорттық-әдістемелік жұмыстарды үйымдастырады;

спортышыларды даярлаудың бағдарламасын және жоспарын орындау жөніндегі жаттықтырушы-оқытушы құрамының жұмысын, сондай-ақ қажетті оқу-әдістемелік күжаттарды әзірлеуді үйлестіреді;

спортық топтарды жасақтауды қамтамасыз етеді, оқу топтарының сабак кестесін, спортық-бұқаралық іс-шаралардың күнтізбелік жоспарын құру жұмыстарын жүзеге асырады;

жаттықтырушылар кеңесінің жұмысын ұйымдастырады, оқу-жаттығу процесін оқытудың және өткізудің әдістемесін жетілдіру бойынша ұсыныстар енгізеді;

дene шынықтыруды және спортты насиҳаттау және алдыңғы қатарлы тәжірибелі енгізу бойынша жұмыстарды жүзеге асырады;

спортышыларға медициналық қызмет көрсетудің жай-күйін, еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы талаптарының сақталуын қамтамасыз етуді жүзеге асырады;

оқу-жаттығу және оқу-тәрбиелік процестерін ұйымдастыруды қамтамасыз етеді;

спортышылардың оқу бағдарламаларының талаптарын орындаудың қамтамасыз етеді, спортышылардың дайындық деңгейін үйлестіреді және мониторинг жүргізеді, медициналық тексеруден уақтылы өтуін қамтамасыз етеді;

спорт түрлерінен федерациялармен өзара іс-қимылды жүзеге асырады, ұйымдағы спорт түрлерін дамыту жұмысын үйлестіреді;

спортышыларды дайындаудың перспективалық және жеке жоспарларын әзірлеуді ұйымдастырады;

спорт түрлері бойынша ұйым спортышыларының тұрақты дайындығын, спортық дайындықта жаңа инновациялық технологияларды пайдалана отырып, жоғары нәтижелерді қамтамасыз етеді;

құрылымның және штат кестесінің өзгеруі бойынша ұсыныстар енгізеді.

12. Білуі тиіс:

Конституция;

Еңбек кодексі;

"Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы", "Білім туралы", "Мемлекеттік мұлік туралы", "Дене шынықтыру және спорт туралы", "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы", "Мемлекеттік сатып алуштар туралы" Қазақстан Республикасының заңдары;

педагогика, психология және физиология негіздері;

еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі жөніндегі талаптар.

13. Біліктілікке қойылатын талаптар:

кадрларды даярлау бағыттары бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім: "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша педагогикалық ғылымдар немесе бизнес және басқару немесе құқық;

дene шынықтыру және спорт саласында мамандығы бойынша жұмыс өтілі кемінде 5 жыл немесе ұйымның бейініне сай ұйымдарда басшылықлаузында жұмыс өтілінің кемінде 3 жыл болуы.

4-параграф. Жастар (жасөспірімдер) құрама командасының аға жаттықтырушысы

14. Лауазымдық міндеттері:

спортулар бойынша жастар (жасөспірімдер) құрама командаларын (бұдан әрі – құрама команда) даярлау жөніндегі жаттықтырушылар құрамының жұмысына басшылық жасайды;

Қазақстан Республикасының ұлттық құрама командасына резерв даярлауды (спортулар бойынша ұлттық құрама команданың), құрама команданың жаттығу процесін жүзеге асырады және олардың халықаралық жарысқа қатысуын ұйымдастырады;

спортық нәтижелерге қол жеткізу үшін дайындықтың әр кезеңінде құрама команда дайындығының мақсаттары мен міндеттерін айқындайды;

құрама командаларға одан әрі енгізу үшін перспективалы спортышыларды іріктейдеуді жүргізеді;

спортышыларды даярлаудың перспективалы жоспарын әзірлейді және жұмылдырылған жаттықтырушылармен бірлесіп, оның орындалуын қамтамасыз етеді;

спортышылардың оқу-жаттығу жиындарына даярлығы бойынша жұмыстарды және олардың жарыстарда өнер көрсетулерін ұйымдастырады;

құрама команда мүшелерінің перспективалық және жеке даярлық жоспарларын әзірлеуді ұйымдастырып бекітеді, сонымен қатар оқу-жаттығу процесіне тікелей қатысады;

тәрбиелік және патриоттық жұмыстар жүргізеді;

құрама командалар спортышыларын даярлау жөніндегі жаттықтырушылардың жұмысын қамтамасыз етеді;

бекітілген даярлау жоспарының орындалуын, құрама командалар мен жекелеген спортышылардың қатысу нәтижелерін талдайды, алынған деректерді ескере отырып, олардың кейінгі дайындығына түзетулер енгізеді және спортышылардың жоспарланған нәтижелерін орындауына жауапты болып табылады;

спортышыларды даярлауга қатысатын дene шынықтыру-спорт ұйымдарымен бірлесіп жұмыс істейді;

құрама командаға мүше спортышылардың жарыстарда өнер көрсету нәтижелері туралы есепті тікелей басшысына, спорт түрі бойынша Қазақстан Республикасы құрама командасының (спортулар бойынша ұлттық құрама команданың) бас жаттықтырушыға ұсынады;

спортулардың этикасының сақталуын қамтамасыз етеді.

15. Білуі тиіс:

Конституция;

"Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы", "Білім туралы", "Дене шынықтыру және спорт туралы", "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының заңдары;

педагогика, психология және физиология, еңбек заңнамасының негіздері;

еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі жөніндегі талаптар.

16. Біліктілікке қойылатын талаптар:

"Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша педагогикалық ғылымдар кадрларын даярлау бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім;

споршыларды даярлау бойынша жаттықтырушының аттестаттау туралы қуәліктің болуы;

дene шынықтыру-спорт ұйымдарында мамандығы бойынша кемінде 5 жыл жұмыс өтілінің болуы.

5-параграф. Қазақстан Республикасы құрама командасының (спорт түрі бойынша ұлттық құрама команданың) бас жаттықтырушысы

17. Лауазымдық міндеттері:

Қазақстан Республикасы құрама командасы (спорт түрлері бойынша ұлттық құрама командасы) (бұдан әрі – құрама команданың) және құрамына өнірлер құрама командаларының споршыларын және олардың резервін даярлауды жүзеге асыратын жастар (жасөспірімдер) командаларының және өнірлердің аға жаттықтырушылары кіретін жаттықтырушылар құрамының жұмысына басшылық етеді;

жас ерекшеліктеріне сәйкес құрама командалардағы ауыспалылықты қамтамасыз ету жөніндегі жұмысты үйлестіреді;

спорт түрі бойынша жаттықтырушылар кеңесін басқарады;

құрама команданың даярлығын жүзеге асырады және олардың халықаралық жарыстарға қатысуын ұйымдастырады;

спортық нәтижелерге қол жеткізу үшін дайындықтың әр кезеңінде құрама команда дайындығының мақсаттары мен міндеттерін айқындаиды;

құрама команда мен штаттық командаларға одан әрі енгізу үшін перспективалы споршыларды іріктеудеуді жүргізеді;

құрама команданың мүшелері дайындығының перспективалы және жеке жоспарларын әзірлеуді және бекітуді ұйымдастырады, оқу-жаттығу процесіне тікелей қатысады;

құрама команданың споршыларын даярлау бойынша жаттықтырушылардың жұмысын қамтамасыз етеді;

құрама команданың және жеке спортшылардың бекітілген дайындық жоспарларының орындалуын, өнер көрсету қорытындыларын талдайды, ұсынылған деректерді ескере отырып, бұдан әрі дайындықтарына түзетулер енгізеді;

спортшыларды даярлауға қатысатын дene шынықтыру-спорт ұйымдарымен өзара іс-қимылды жүзеге асырады;

спорт этикасының сақталуын қамтамасыз етеді;

спорт түрлері бойынша жетекші елдер спортшыларының және қазақстандық спортшылардың басты бәсекелестерінің даярлығын және өнер көрсетулерін зерттейді және талдайды;

жыл сайын дene шынықтыру және спорт саласындағы уәкілетті органға құрама командаға мүше спортшылардың жарыстарда өнер көрсету нәтижелері жөнінде есеп ұсынады.

18. Білуі тиіс:

Конституция;

"Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы", "Білім туралы", "Дене шынықтыру және спорт туралы", "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының заңдары;

педагогика, психология және физиология, еңбек заңнамасының негіздері;

еңбек қauіpsіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қauіpsіздігі жөніндегі талаптар.

19. Біліктілікке қойылатын талаптар:

"Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша педагогикалық ғылымдар кадрларын даярлау бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім;

споршыларды даярлау бойынша жаттықтырушының аттестаттау туралы куәліктің болуы;

дene шынықтыру-спорт ұйымдарында мамандығы бойынша кемінде 5 жыл жұмыс етілінің болуы.

6-параграф. Құрама команданың бастығы

20. Лауазымдық міндеттері:

құрама команда үшін спорттық іс-шараларды өткізу орындарын дайындауды, өткізуді ұйымдастыруды, спорттық киімдермен, керек-жараптармен және құрал-жабдықтармен қамтамасыз етілуін, тамақтануын, тұратын жерін, медициналық қызметін, тіркелуін, жарысқа қатысушыларға қызмет көрсетуді, қauіpsіздік шарттарын сақтауды қамтамасыз етеді;

спортық киімдерді, керек-жараптар мен құрал-жабдықтарды алуға өтінім әзірлейді, шығыстарды жоспарлайды және осы мақсаттарға бағытталған қаражаттың дұрыс жүмсалуын қамтамасыз етеді;

құрама команданы жарыстарға дайындаудың перспективалы және ағымдық жоспарларын әзірлеу, оның ішінде спорттық іс-шараларды ұйымдастыру бойынша ұсыныстар енгізеді.

21. Білуі тиіс:

Конституция;

Бюджет кодексі;

"Дене шынықтыру және спорт туралы", "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының заңдары;

еңбек заңнамасының негіздері;

еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі жөніндегі талаптар.

22. Біліктілікке қойылатын талаптар:

кадрларды даярлау бағыттары бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім: "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша педагогикалық ғылымдар немесе бизнес және басқару немесе құқық;

дene шынықтыру-спорт ұйымдарында мамандығы бойынша кемінде 3 жыл жұмыс етілінің болуы.

7-параграф. Мемлекеттік жаттықтырушы

23. Лауазымдық міндеттері:

Қазақстан Республикасының аумағында спорт түрін (түрлерін) дамыту стратегиясын айқындайды;

спорту (түрлері) бойынша спорттық федерациялармен, дene шынықтыру-спорт ұйымдармен спорттық іс-шараларды ұйымдастыруды және өткізуді, Қазақстан Республикасының өнірлерінде спорт түрін (түрлерін) насихаттауды қамтамасыз ету бойынша өзара іс-қимылды жүзеге асырады;

дene шынықтыру-спорт ұйымдарының, спорт түрлері бойынша Қазақстан Республикасының құрама командалары (ұлттық құрама командалар) спортшыларын даярлау бойынша жаттықтырушылардың, мамандардың жұмысын үйлестіреді;

спорту (түрлері) бойынша кешенді нысаналы бағдарламасын әзірлеуге қатысады;

Қазақстан Республикасының штаттық және ұлттық құрама командасының құрамына үміткерлерді алу үшін ұсыныстар енгізеді;

спорту (түрлері) бойынша кешенді нысаналы бағдарламасын әзірлеуге қатысады;

спорту (түрлері) бойынша кешенді нысаналы бағдарламасын әзірлеуге қатысады;

спорт этикасының сақталуын қамтамасыз етеді;

жыл сайын дene шынықтыру және спорт саласындағы уәкілетті органға Қазақстан Республикасының аумағында спорт түрін (түрлерін) дамыту бойынша мемлекеттік саясатты іске асыру жөнінде есеп ұсынады.

24. Білуі тиіс:

Конституция;

"Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы", "Білім туралы", "Дене шынықтыру және спорт туралы", "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының заңдары;

педагогика, психология және физиология, еңбек заңнамасының негіздері;

еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі жөніндегі талаптар.

25. Біліктілікке қойылатын талаптар:

"Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша педагогикалық ғылымдар кадрларын даярлау бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім;

споршыларды даярлау бойынша жаттықтырушының аттестаттау туралы куәліктің болуы;

дene шынықтыру-спорт ұйымдарында мамандығы бойынша кемінде 5 жыл жұмыс өтілінің болуы.

8-параграф. Спорт жөніндегі құрылымдық бөлімшениң (басқарма, бөлім, қызмет) басшысы

26. Лауазымдық міндеттері:

құрылымдық бөлімшениң жұмысына басшылық етеді және перспективалы жұмыс жоспарларын әзірлеуге тікелей қатысады, оның орындалуын қамтамасыз етеді;

құрылымдық бөлімше үшін кадрларды іріктеуге қатысады;

басшылыққа құрылымдық бөлімшениң жұмысы туралы есепті уақытылы әзірлеуді және ұсынуды ұйымдастырады;

құрылымдық бөлімше туралы ережеде айқындалған міндеттер мен функциялардың тиісті орындалуын бақылайды;

оку-жаттығу жиындарын өткізуді үйлестіруді, штаттық ұлттық команда спортшыларының тізімін жасақтауды, спорттық-бұқаралық іс-шаралардың күнтізбесін әзірлеуді, спорттық нәтижелерді есепке алуды және талдауды жүзеге асырады;

спорт түрлері бойынша жарыстарды өткізудің ережелерін, регламенттерін, спорт түрлері бойынша кешенді нысаналы бағдарламаларды, спортшыларды даярлаудың жеке жоспарларын әзірлеуге қатысады;

споршылар даярлығының қорытындысы және олардың жарыстарға қатысу нәтижелері туралы ақпарат жинауды жүзеге асырады;

спорт түрлері бойынша жаттықтырушылар кеңесінің жұмысын үйлестіреді.

27. Білуі тиіс:
- Конституция;
- "Білім туралы", "Дене шынықтыру және спорт туралы", "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының заңдары;
- еңбек заңнамасының негіздері;
- еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі жөніндегі талаптар.
28. Біліктілікке қойылатын талаптар:
- "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша педагогикалық ғылымдар кадрларын даярлау бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім;
- дene шынықтыру-спорт ұйымдарында мамандығы бойынша кемінде 3 жыл жұмыс етілінің болуы.
- 9-параграф. Спорт түрінен (түрлерінен) облыстың, респубикалық маңызы бар қаланың және астананың аға жаттықтырушысы**
29. Лауазымдық міндеттері:
- облыс, респубикалық маңызы бар қаланың және астананың аумағында спорт түрін (түрлерін) дамыту стратегиясын айқындауды;
- спорта түрі (түрлері) бойынша спорттық федерациялармен, дene шынықтыру-спорт және басқа ұйымдармен спорттық іс-шараларды ұйымдастыруды және өткізуді, облыста, респубикалық маңызы бар қалада және астанада спорт түрін (түрлерін) насихаттауды қамтамасыз ету бойынша өзара іс-қимылды жүзеге асырады;
- спортылардың спорттағы тыйым салынған субстанциялар және (немесе) әдістерді пайдалану жағдайларын алдын алу және болдырмау жұмыстарын ұйымдастырады;
- жас ерекшеліктеріне сәйкес облыстың, респубикалық маңызы бар қаланың және астананың құрама командасындағы ауыспалылықты қамтамасыз ету жөніндегі жұмысты үйлестіреді;
- облыстың, респубикалық маңызы бар қаланың және астананың құрама командасының даярлығын жүзеге асырады және олардың жарыстарға қатысуын ұйымдастырады;
- спортық нәтижелерге қол жеткізу үшін дайындықтың әр кезеңінде облыстың, респубикалық маңызы бар қаланың және астананың құрама командасы дайындығының мақсаттары мен міндеттерін айқындауды;
- перспективалы спортыларды іріктеуді және облыстың, респубикалық маңызы бар қаланың және астананың құрама командасын жасақтауды жүзеге асырады;
- облыстың, респубикалық маңызы бар қаланың және астананың құрама командасына мүше спортылардың жарыстарда өнер көрсету нәтижелері жөніндегі

есепті облыстың, респубикалық маңызы бар қаланың және астананың жергілікті атқару органдың басшылығына ұсынады;

спорту этикасының сақталуын қамтамасыз етеді.

30. Білуі тиіс:

Конституция;

Еңбек кодексі;

"Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы", "Білім туралы", "Дене шынықтыру және спорт туралы", "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының заңдары;

педагогика, психология және физиология негіздері;

еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі жөніндегі талаптар.

31. Біліктілікке қойылатын талаптар:

"Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша педагогикалық ғылымдар кадрларын даярлау бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім;

спортыларды даярлау бойынша жаттықтырушының аттестаттау туралы күеліктің болуы;

дene шынықтыру-спорт ұйымдарында мамандығы бойынша кемінде 5 жыл жұмыс өтілінің болуы.

3-тарау. Мамандар лаузымдарының біліктілік сипаттамалары 1-параграф. Аға жаттықтырушы

32. Лауазымдық міндеттері:

дene шынықтыру-спорт ұйымының спорт түрлері бойынша бөлімшелерде жаттықтырушылардың жұмысын қамтамасыз етуге басшылық жасайды және жүзеге асырады;

оку-жаттығу процесін жоспарлауды, ұйымдастыруды және өткізуді қамтамасыз етеді, спортылардың жеке дайындық жоспарын жасайды;

спортылардың физикалық, теориялық, моральдық – ерік, техникалық және спортық даярлығын арттыруды, олардың жоспарланған жаттығу жүктемелері көлемін, спортық нәтижелерді және қажетті қалпына келтіру іс-шараларын орындауларын бақылауды қамтамасыз етеді;

басшылыққа есепке алу және есептік құжаттаманы уақытылы және сапалы ұсынуды жүзеге асырады;

спортылардың медицина қызметкерлерінің антропометриялық өлшеулері негізіндегі нұсқауларды орындауын бақылайды;

спортылардың жалпы және арнаулы дene тәрбиесі даярлығы бойынша бақылау нормативтерін жүргізеді;

спортшылардың спорттағы тыйым салынған субстанциялар және (немесе) әдістерді пайдалану жағдайларын алдын алу және болдырмау жұмыстарын ұйымдастырады;

спортшылардың жарыстарға қатысусын ұйымдастырады, оларды спорттық түрғыдан жетілдіру үшін перспективалы спортшыларды іріктеуді жүзеге асырады;

даярлықтың әрбір кезеңінде спорттық нәтижелерге қол жеткізу үшін спортшылардың мақсаттары мен міндеттерін айқындайды;

бекітілген даярлау жоспарының орындалуын, спортшылардың өнер көрсету нәтижелерін талдайды және алынған мәліметтерді ескере отырып, оларды одан әрі даярлауға түзетулер енгізеді;

споршыларды даярлауға қатысатын дене-шынықтыру спорт ұйымдарымен бірлесіп әрекет етеді;

спорт этикасының сақталуын қамтамасыз етеді.

33. Білуі тиіс:

Конституция;

"Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы", Білім туралы", "Дене шынықтыру және спорт туралы", "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының заңдары;

педагогика, психология және физиология, еңбек заңнамасының негіздері;

еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі жөніндегі талаптар.

34. Біліктілікке қойылатын талаптар:

"Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша педагогикалық ғылымдар кадрларын даярлау бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім;

дene шынықтыру-спорт ұйымдарында мамандығы бойынша кемінде 4 жыл жұмыс етілінің болуы.

2-параграф. Әдіскер

35. Лауазымдық міндеттері:

халықтың денсаулығын нығайту мақсатында дене шынықтыру-сауықтыру және спорттық-бұқаралық іс-шараларды өткізуді ұйымдастырады;

жаттықтырушылар құрамы жұмысының бағытын үйлестіруді жүзеге асырады, оқу-жаттығу процесін әдістемелік қамтамасыз етеді және оқу топтарын сапалы жасақтауды қамтамасыз етеді;

оқу-жаттығу және тәрбиелік процестердің нәтижелерін үйлестіреді;

дайындық оқу жоспарының және бағдарламасының орындалуын, оқытушы-жаттықтырушылар жұмысының сапасын қадағалайды;

есепке алу және есептілік құжаттамасын уақтылы және сапалы жүргізіп, басшылыққа, ұйымның құрылымдық бөлімше басшыларына тапсыруды қамтамасыз етеді;

оқытушы-жаттықтырушылар құрамының біліктілігін арттыру бойынша жұмыстарды, спорт түрлері бойынша бөлімшелерде семинарлар, ашық сабактар өткізуді ұйымдастырады;

қызметкерлердің денсаулығын нығайту және еңбек өнімділігін арттыру мақсатында ұйымдарда бұқаралық дene шынықтыру-сауықтыру және спорттық іс-шаралар өткізу қамтамасыз етеді.

36. Білуі тиіс:

Конституция;

"Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы", "Білім туралы", "Дене шынықтыру және спорт туралы", "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының заңдары;

педагогика, психология және физиология, еңбек заңнамасының негіздері;

еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі жөніндегі талаптар.

37. Біліктілікке қойылатын талаптары:

біліктілігі жоғары деңгейлі маман:

1) жоғары санаттағы: "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша педагогикалық ғылымдар кадрларын даярлау бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім және біліктілігі жоғары деңгейлі I санатты маман лауазымында мамандығы бойынша 3 жылдан кем емес жұмыс өтілі;

2) I санаттағы: "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша педагогикалық ғылымдар кадрларын даярлау бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім және біліктілігі жоғары деңгейлі II санатты маман лауазымында мамандығы бойынша 2 жылдан кем емес жұмыс өтілі;

3) II санаттағы: "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша педагогикалық ғылымдар кадрларын даярлау бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім және біліктілігі жоғары деңгейлі санаты жоқ маман лауазымында мамандығы бойынша 1 жылдан кем емес жұмыс өтілі;

4) санаты жоқ: "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша педагогикалық ғылымдар кадрларын даярлау бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім, жұмыс өтіліне талап қойылмайды;

біліктілігі орта деңгейлі маман:

1) жоғары санаттағы: "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім және біліктілігі орта деңгейлі I санатты маман лауазымында 3 жылдан кем емес жұмыс өтілі;

2) I санаттағы: "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім және біліктілігі орта деңгейлі II санатты маман лауазымында 2 жылдан кем емес жұмыс өтілі;

3) II санаттағы: "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім және біліктілігі орта деңгейлі санаты жоқ маман лауазымында бір жылдан кем емес жұмыс өтілі;

4) санаты жоқ: "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.

3-параграф. Жаттықтырушы

38. Лауазымдық міндеттері:

одан әрі спорттық түрғыдан жетілдіру үшін аса перспективалы спортшыларды іріктеуді қамтамасыз етеді;

дайындықтың жылдық және ағымдық жоспарларын әзірлейді, спортшылармен атқарған жұмысының нәтижелері мен мазмұнын жүйелі есепке алады, талдайды, жинақтайды;

бөлімше спортшыларының топтарымен, оның ішінде денсаулық жағдайы бойынша арнайы медициналық топтарға жататындармен оқу-жаттығу және тәрбиелік жұмыстар жүргізеді (оқу-жаттығу процесін жоспарлайды, әр спорттыға даярланудың жеке жаттығу жоспарын жасайды);

споршылардың жоспарланған жаттығу жүктемелерінің, спорттық көрсеткіштерінің және қажетті сауықтыру іс-шараларының жоғары деңгейде орындалуын қамтамасыз етеді;

споршылардың теоретикалық, физикалық, техникалық және спорттық дайындығын арттыруды, жаттығулар барысында олардың денсаулығын нығайтуды және сактауды, оқу-жаттығу процесінің қауіпсіздігін қамтамасыз етеді;

споршылардың спорттағы тыйым салынған субстанциялар және (немесе) әдістерді пайдалану жағдайларын алдын алу және болдырмау жұмыстарын ұйымдастырады;

споршылардың уақтылы медициналық тексерістен өтуін, олардың антропометриялық өлшемдердің, дәрігерлік-педагогикалық бақылаулардың негізінде дәрігерлердің ұсынымдарын және бақылау жаттығуларының орындалуын бақылайды;

споршылардың жалпы және арнайы дене шынықтыру дайындықтары бойынша бақылау нормативтерін өткізеді;

есепке алу және есептілік құжаттамасын сапалы жүргізуінде және басшылыққа уақтылы ұсынуды жүзеге асырады;

жаттықтырушылардың семинарларына қатысады;

спортивтикасының сақталуын қамтамасыз етеді.

39. Білуі тиіс:

Конституция;

"Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы", "Білім туралы", "Дене шынықтыру және спорт туралы", "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының заңдары;

педагогика, психология және физиология, еңбек заңнамасының негіздері;

еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі жөніндегі талаптар.

40. Біліктілікке қойылатын талаптар:

"Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша педагогикалық ғылымдар кадрларын даярлау бағытында жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) немесе "Қазақстан Республикасының спорт шебері" немесе "Қазақстан Республикасының халықаралық дәрежедегі спорт шебері" не "Қазақстан Республикасының еңбек сіңірген спорт шебері" спорттық атақтары бар дене шынықтыру және спорт саласындағы уәкілетті орган жанындағы жаттықтырушылардың біліктілігін арттыру курстарынан өткен техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімі, жұмыс өтіліне талап қойылмайды;

тиісті санатты айқынданай отырып, біліктілікке қойылатын талаптар:

біліктілігі жоғары деңгейлі маман:

1) жоғары санаттағы: "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша педагогикалық ғылымдар кадрларын даярлау бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім және біліктілігі жоғары деңгейлі I санатты маман лауазымында мамандығы бойынша 3 жылдан кем емес жұмыс өтілі;

2) I санаттағы: "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша педагогикалық ғылымдар кадрларын даярлау бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім және біліктілігі жоғары деңгейлі II санатты маман лауазымында мамандығы бойынша 2 жылдан кем емес жұмыс өтілі;

3) II санаттағы: "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша педагогикалық ғылымдар кадрларын даярлау бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім және біліктілігі жоғары деңгейлі санаты жоқ маман лауазымында мамандығы бойынша 1 жылдан кем емес жұмыс өтілі;

4) санаты жоқ: "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша педагогикалық ғылымдар кадрларын даярлау бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім, жұмыс өтіліне талап қойылмайды;

біліктілігі орта деңгейлі маман:

1) жоғары санаттағы: "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім және біліктілігі орта деңгейлі I санатты маман лауазымында 3 жылдан кем емес жұмыс өтілі;

2) I санаттағы: "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім және біліктілігі орта деңгейлі II санатты маман лауазымында 2 жылдан кем емес жұмыс өтілі;

3) II санаттағы: "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім және біліктілігі орта деңгейлі санаты жоқ маманлауазымында бір жылдан кем емес жұмыс өтілі;

4) санаты жоқ: "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.

4-параграф. Нұсқаушы

41. Лауазымдық міндеттері:

халықтың денсаулығын нығайту мақсатында дене шынықтыру-сауықтыру және спорттық-бұқаралық іс-шараларды өткізуді ұйымдастырады;

спорттық және сауықтыру бағытындағы секцияға (топқа) дене шынықтыру және спортпен айналысуға ниетті және медициналық тұрғыдан жарамды адамдарды жинауды жүзеге асырады, олармен оқу-жаттығу сабактарын өткізеді;

дene шынықтыру және спортпен айналысатын тұлғаларға дene тәрбиесі теориясы мен практикасы, салауатты өмір салты мәселелері бойынша кенес береді;

спорттық іс-шараларды өткізу әдістемесін жетілдіреді;

дene шынықтыру және спортпен айналысу үшін материалдық-техникалық базаны нығайту және дамыту жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыруға қатысады;

спорттық қызығушылық клубтары, дene шынықтыру-сауықтыру секциялары бойынша жұмыстарды ұйымдастырады;

дene шынықтыру-сауықтыру және спорттық-бұқаралық жұмыстардың есебін жүргізеді және талдайды;

салауатты өмір салтын насиҳаттауды жүзеге асырады, дene шынықтыру және спортпен айналысатын адамдарға медициналық бақылауды қамтамасыз ету үшін денсаулық сақтау мекемелерімен тығыз байланыста жұмыс істейді;

дene шынықтыру және спорт бойынша озық жұмыс тәжірибесін зерттейді, жинақтайды және енгізеді;

еңбек және демалыс тәртібін жетілдіру жөнінде ұсыныстарды, аурудың алдын алу үшін дene шынықтырудың өзге де түрлі әдістерін, нысандарын пайдалану жөніндегі ұсынымдарды, әдістемелік материалдарды әзірлейді;

жұмысқа қабілеттілікті қалпына келтіруге ықпал ететін жаттығулар кешенін әзірлейді.

42. Білуі тиіс:

Конституция;

"Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы", "Білім туралы", "Дене шынықтыру және спорт туралы", "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының заңдары;

педагогика, психология және физиология, еңбек заңнамасының негіздері;

еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі жөніндегі талаптар.

43. Біліктілікке қойылатын талаптар:

"Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша педагогикалық ғылымдар кадрларын даярлау бағытында жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білімі, жұмыс өтіліне талап қойылмайды немесе "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімі және бір жылдан кем емес жұмыс өтілінің болуы.

5-параграф. Нұсқаушы-спортшы

44. Лауазымдық міндеттері:

дайындықтың жеке жоспарын, оқу-жаттығу және жарыс тапсырмаларының жүктемесін орындауды;

спортық нәтижелерді арттыруды қамтамасыз ететін дайындықтың жалпы дene тәрбиелік және арнайы деңгейлерін қамтамасыз етеді;

жеке дайындық жоспарында қарастырылған тапсырмалардың орындалуы бойынша есеп жүргізеді;

жаттықтырушылар құрамымен бірлесіп, оқу-жаттығу процесін жоспарлауга қатысады;

оқу-жаттығу жұмысының режимін сақтайды;

халықаралық және республикалық спортық жарыстарға қатысады;

Халықаралық Олимпиада комитетінің Хартиясына сәйкес спорт этикасының сақталуын, спорттағы тыйым салынған субстанциялар және (немесе) әдістерді пайдаланбауды қамтамасыз етеді;

жас спортшыларға практикалық көмек көрсетеді;

ұйымдарда өткізілетін сауықтыру және спортық-бұқаралық жұмыстарды ұйымдастырады және өткізеді.

45. Білуі тиіс:

Конституция;

"Дене шынықтыру және спорт туралы", "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының заңдары;

еңбек заңнамасының негіздері;

спортық жаттыгулардың, оқу-жаттығу сабактарын өткізу кезінде еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі талаптардың негіздері, спорт түрі (түрлері) бойынша жарыстар қағидалары;

өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі жөніндегі талаптар.

46. Біліктілікке қойылатын талаптары:

"Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша педагогикалық ғылымдар кадрларын даярлау бағытында жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) немесе "

"Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімі немесе спорт түрі (түрлері) бойынша Қазақстан Республикасының ұлттық құрама командасының құрамына қабылданған жағдайда, жалпы орта білімі, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.

6-параграф. Сервис бойынша жаттықтырушы

47. Лауазымдық міндеттері:

оку-жаттығу процесі үшін спорттық мүкеммал мен жабдықты спорттық жарыстарға уақтылы және сапалы дайындауды жүзеге асырады;

спорт түрі (түрлері) бойынша спорттық мүкеммал мен жабдықтарды дайындау теориясын, әдістемесін және ерекшелігін зерделейді;

спортық мүкеммал мен жабдықты сапалы, тиісті деңгейде ұстауды қамтамасыз етеді;

спортық мүкеммал мен жабдықтың кемшіліктерін уақтылы анықтауды жүзеге асырады, оларды жою бойынша шаралар қабылдайды;

спортық мүкеммал мен жабдықтарды дайындау кезінде әртүрлі техникаларды қолдануды жетілдіру бойынша басшылыққа ұсыныстар енгізеді;

халықаралық спорттық жарыстарға шығу кезінде спорттық мүкеммал мен жабдықты тасымалдауга байланысты құжаттарды ресімдеуді, оның сақталуын қамтамасыз етеді;

оларды пайдаланудың технологиялық карталарына сәйкес спорттық мүкеммал мен жабдықтың техникалық сипаттамаларын бақылауды және қолдауды жүзеге асырады.

48. Білуі тиіс:

Конституция;

"Дене шынықтыру және спорт туралы", "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының заңдары;

спортық мүкеммал мен жабдықтарды пайдалануды регламенттейтін жетекші және техникалық құжаттар;

спортық мүкеммал мен жабдықтар механизмдері, бөлшектері және техникалық-пайдалану сипаттамалары;

еңбек заңнамасының негіздері;

еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі жөніндегі талаптар.

49. Біліктілікке қойылатын талаптар:

жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) кәсіптік немесе тиісті мамандық (біліктілік) бойынша техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімі, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.

7-параграф. Спорт бойынша аға жаттықтырушы-оқытушы

50. Лауазымдық міндеттері:

дene шынықтыру-спорт ұйымының спорт түрлері бойынша бөлімшелерде жаттықтырушы-оқытушылардың жұмысын қамтамасыз етүге басшылық жасайды және жүзеге асырады;

оку-жаттығу процесін жоспарлауды, ұйымдастыруды және өткізуді қамтамасыз етеді;

окушы-спортшылардың теориялық, физикалық, моральдық, техникалық және спорттық даярлығын арттыруды, олардың жоспарланған жаттығу жүктемесін орындаудын, спорттық нәтижелерді және қажетті қалпына келтіру іс-шараларын орындауларын бақылауды қамтамасыз етеді;

оку-жаттығу процесін және спорттық іс-шараларды өткізу қауіпсіздігін қамтамасыз етеді;

тәрбиелік жұмыстарды жүргізеді;

есепке алу және есептілік құжаттаманы сапалы жүргізуді және басшылыққа уақтылы ұсынуды жүзеге асырады;

атқарылған жұмыстың есебін жүргізеді, оның нәтижелері мен тиімділігін талдайды, спортшылардың медицина қызметкерлерінің антропометриялық өлшеулер, дәрігерлік-педагогикалық бақылаулар негізінде берген нұсқаулары мен бақылау жаттығуларын орындаудын бақылайды;

окушы-спортшылардың жалпы және арнайы дene шынықтыру дайындықтары бойынша бақылау нормативтерін қабылдайды;

окушы-спортшылардың спорттағы тыйым салынған субстанциялар және (немесе) әдістерді пайдалану жағдайларын алдын алу және болдырмау жұмыстарын ұйымдастырады;

окушы-спортшылардың жарысқа қатысуын ұйымдастырады, спорттық түрғыдан жетілдіру үшін спортшыларды іріктеуді жүзеге асырады;

бекітілген дайындық жоспарларының орындалуын, бөлімше окушы-спортшыларының өнер көрсету қорытындыларын талдайды, алынған мәліметтерді есепке ала отырып, спортшылардың дайындығына түзетулер енгізеді;

дene шынықтыру-спорт ұйымының спорт түрлері бойынша бөлімшелерде жаттықтырушылар кеңесін өткізеді;

жүйелі түрде біліктілігін арттырады, әдістемелік оқуларға, конференцияларға, семинарларға қатысады;

белгіленген тәртіpte спортшылар мен жаттықтырушы-оқытушыларды көтермелей туралы ұсыныстар енгізеді;

окушы-спортшыларды даярлауға қатысатын дene шынықтыру-спорт ұйымдарымен өзара бірлесіп әрекет етеді;

спорт этикасының сақталуын қамтамасыз етеді.

51. Білуі тиіс:

Конституция;

"Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы", "Білім туралы", "Дене шынықтыру және спорт туралы", "Сыбайлас жемқорлықта қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының заңдары;

педагогика, психология және физиология, еңбек заңнамасының негіздері;

еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі жөніндегі талаптар.

52. Біліктілікке қойылатын талаптар:

"Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша педагогикалық ғылымдар кадрларын даярлау бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім;

дene шынықтыру-спорт үйімдарында мамандығы бойынша кемінде 4 жыл жұмыс етілінің болуы.

8-параграф. Спорт бойынша жаттықтырушы-оқытушы

53. Лауазымдық міндеттері:

дайындықтың жылдық және ағымдық жоспарын әзірлейді, оқушы-спортшылармен бірге өз жұмысының нәтижелері мен мазмұнына жүйелі түрде есеп жүргізеді, талдайды, жинақтайды;

бөлімше оқушы-спортшыларының топтарымен, оның ішінде деңсаулық жағдайы бойынша арнайы медициналық топтарға жататындармен оқу-жаттығу және тәрбиелік жұмыстар жүргізеді (оқу-жаттығу процесін жоспарлайды, әр оқушы-спортшыға даярланудың жеке жаттығу жоспарын жасайды);

өз жұмысында спорттық даярлықтың және оқушы-спортшыларды сауықтырудың аса тиімді әдістерін пайдаланады;

оқушы-спортшылардың жоспарланған жаттығу жүктемелерінің, спорттық көрсеткіштерінің және қажетті сауықтыру іс-шараларының жоғары деңгейде орындалуын қамтамасыз етеді;

спортық жетілдіру үшін аса перспективалы оқушы-спортшыларды іріктеуді қамтамасыз етеді;

оқушы-спортшылардың теоретикалық, физикалық, техникалық және спорттық дайындығын арттыруды, жаттығулар барысында олардың деңсаулығын нығайтуды және сақтауды, оқу-жаттығу процесінің қауіпсіздігін қамтамасыз етеді;

споршылардың спорттағы тыйым салынған субстанциялар және (немесе) әдістерді пайдалану жағдайларын алдын алу және болдырмау жұмыстарын ұйымдастырады;

оқушы-спортшылардың уақтылы медициналық тексерістен өтуін, олардың антропометриялық өлшемдердің, дәрігерлік-педагогикалық бақылаулардың негізінде медицина қызметкерлерінің ұсынымдарын орындаудың және бақылауды жаттығуларының орындалуын бақылайды;

оқушы-спортшылардың жалпы және арнайы дene шынықтыру дайындықтары бойынша бақылау нормативтерін өткізеді;

есепке алу және есептілік құжаттамасын сапалы жүргізуі және басшылыққа уақтылы ұсынуды жүзеге асырады;

жаттықтырушы-оқытушылардың семинарларына қатысады;

спорт этикасының сақталуын қамтамасыз етеді.

54. Білуі тиіс:

Конституция;

"Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы", "Білім туралы", "Дене шынықтыру және спорт туралы", "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының заңдары;

педагогика, психология және физиология, еңбек заңнамасының негіздері;

еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі жөніндегі талаптар.

55. Біліктілікке қойылатын талаптар:

"Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша педагогикалық ғылымдар кадрларын даярлау бағытында жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) немесе "Қазақстан Республикасының спорт шебері" немесе "Қазақстан Республикасының халықаралық дәрежедегі спорт шебері" не "Қазақстан Республикасының еңбек сінірген спорт шебері" спорттық атақтары бар дene шынықтыру және спорт саласындағы уәкілетті орган жанындағы жаттықтырушылардың біліктілігін арттыру курсарынан өткен техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімі, жұмыс өтіліне талап қойылмайды;

тиісті санатты айқындаі отырып, біліктілікке қойылатын талаптар:

біліктілігі жоғары деңгейлі маман:

1) жоғары санаттағы: "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша педагогикалық ғылымдар кадрларын даярлау бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім және біліктілігі жоғары деңгейлі I санатты маман лауазымында мамандығы бойынша 3 жылдан кем емес жұмыс өтілі;

2) I санаттағы: "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша педагогикалық ғылымдар кадрларын даярлау бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім және біліктілігі жоғары деңгейлі II санатты маман лауазымында мамандығы бойынша 2 жылдан кем емес жұмыс өтілі;

3) II санаттағы: "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша педагогикалық ғылымдар кадрларын даярлау бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім және біліктілігі жоғары деңгейлі санаты жоқ маман лауазымында мамандығы бойынша 1 жылдан кем емес жұмыс өтілі;

4) санаты жоқ: "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша педагогикалық ғылымдар кадрларын даярлау бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім, жұмыс өтіліне талап қойылмайды;

біліктілігі орта деңгейлі маман:

1) жоғары санаттағы: "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім және біліктілігі орта деңгейлі I санатты маман лауазымында 3 жылдан кем емес жұмыс өтілі;

2) I санаттағы: "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім және біліктілігі орта деңгейлі II санатты маман лауазымында 2 жылдан кем емес жұмыс өтілі;

3) II санаттағы: "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім және біліктілігі орта деңгейлі санаты жоқ маман лауазымында бір жылдан кем емес жұмыс өтілі;

4) санаты жоқ: "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.

9-параграф. Спорт қаруының нұсқауышы

56. Лауазымдық міндеттері:

ату қаруларына тексеру жүргізіп, компьютерлік диагностика арқылы ақауларын анықтайды;

ату қаруларын анықталған ақаулары бойынша жөндеп, атуға даярлайды;

ату қаруларының түрлеріне, аяу-райы және климат жағдайларына байланысты сәйкесінше қаруларды майлау ережелері туралы жаттықтырушылар мен спортшыларға нұсқаулықтар береді;

"Азаматтық және қызметтік қару мен оның патрондарының айналымы қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2019 жылғы 1 шілдедегі № 602 бұйрығымен бекітілген, (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 18961 болып тіркелген) ату қаруларын сақтау, есебін жүргізу және беріп отыру, оқ-дәрілерді жіберу және олардың есебін алып отыруды қамтамасыз етеді.

57. Білуі тиіс:

Конституция;

"Жекелеген қару түрлерінің айналымына мемлекеттік бақылау жасау туралы", "Дене шынықтыру және спорт туралы", "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының заңдары;

ату қаруының механизмдері, бөлшектері және техникалық-пайдалану сипаттамалары;

еңбек заңнамасының негіздері;

еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі жөніндегі талаптар.

58. Біліктілікке қойылатын талаптары:

жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) кәсіптік немесе тиісті мамандық (біліктілік) бойынша техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімі, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.

4-тарау. Допингке қарсы ұйымдар лауазымдарының біліктілік сипаттамалары

1-параграф. Допингке қарсы зертхана басшысы

59. Лауазымдық міндеттері:

зертханалық топтардың тиімді жұмысын ұйымдастырады, тестілеу кезінде мамандардың жауапкершілігі мен өкілеттіктерін анықтайды;

допингке қарсы бақылауды жүзеге асыру және допингке қарсы мәселелер бойынша ғылыми-практикалық конференцияларға және семинарларға қатысу үшін методологиялық тәсілдерді әзірлеуді қамтамасыз етеді;

Дүниежүзілік допингке қарсы агенттігімен (бұдан әрі – ДДҚА), допингке қарсы саласындағы ғалымдардың дүниежүзілік қауымдастырымен, Қазақстан Республикасы Ұлттық олимпиада комитетімен (бұдан әрі – ҚР ҰОК) және басқа допингке қарсы ұйымдармен ынтымақтастықты жүзеге асырады;

аккредиттелген ДДҚА зертханасының халықаралық стандарттар деңгейінде өз міндеттерін орындау үшін қызметкерлердің тиісті тренингтен өтуін қамтамасыз етеді;

еңбек қауіпсіздігі жағдайларын қамтамасыз етеді;

зертханалық зерттеулер жүргізіп, олардың нәтижелеріне қол қояды;

тестілеуді жүзеге асыру және оның статистикасы бойынша тоқсан сайын дene шынықтыру және спорт саласындағы уәкілетті органға ақпарат ұсынады;

тиісті органдарға (дene шынықтыру және спорт саласындағы уәкілетті органға, ДДҚА, халықаралық спорт федерациялар) ДДҚА Дүниежүзілік допингке қарсы кодексінің және ДДҚА тиісті техникалық құжаттарының талаптары бойынша талдамалардың теріс нәтижелері туралы ақпаратты ұсынады;

ұйымның өндірістік, әкімшілік-шаруашылық және қаржы-экономикалық қызметіне басшылық жасайды;

ұйымның саясатын, стратегиясын және оны іске асырудың тетіктерін айқындаиды;

ұйымның бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры, Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қоры, әлеуметтік медициналық сақтандыру қоры, өнім берушілер, тапсырыс берушілер мен банктерді қоса алғанда кредиторлар алдындағы міндеттемелерінің, сондай-ақ шаруашылық және еңбек шарттарының (келісімшарттардың) орындалуын қамтамасыз етеді;

қызметкерлерді қабылдау, ауыстыру, көтермелеу және жұмыстан шығару туралы шешім қабылдайды, ұйымның құрылымын, штаттық кестесін, ұйым қызметкерлерінің лауазымдық нұсқаулықтарын бекітеді;

сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жұмыстарын ұйымдастырады, сондай-ақ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шараларын қабылдауда дербес жауапкершілікте болады.

60. Білуі тиіс:

Конституция;
Бюджет кодексі;
Еңбек кодексі;

"Мемлекеттік мүлік туралы", "Дене шынықтыру және спорт туралы", "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы", "Мемлекеттік сатып алулар туралы" Қазақстан Республикасының заңдары;

ДДҚА Дұниежүзілік допингке қарсы кодексі;

зертханаларға арналған халықаралық стандарттар, халықаралық нормативтік құжаттар, мемлекеттік және мемлекетаралық нормативтік құжаттар, зертхананың қызметіне қатысты басшылық, нормативтік және анықтамалық материалдар;

еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі жөніндегі талаптар.

61. Біліктілікке қойылатын талаптар:

кадрларды даярлау бағыттары бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім: "Биология" мамандығы бойынша биологиялық және сабактас ғылымдар немесе "Химия" мамандығы бойынша физикалық және химиялық ғылымдар немесе "Фармация" немесе "Жалпы медицина" мамандығы бойынша денсаулық сақтау;

басшылық лауазымдарда мамандығы бойынша немесе ұйымның бейініне сай ұйымдарда жұмыс өтілінің кемінде 5 жыл болуы.

2-параграф. Допингке қарсы зертхана басшысының орынбасары (қаржы және ұйымдастыру қызметі бойынша)

62. Лауазымдық міндеттері:

зертхананың жұмысын материалдық-шаруашылық қамсыздандыру мәселелері бойынша химиялық реактивтермен, зертханалық ыдыспен, құралдармен және шығыс материалдарымен және олардың іске асырылуын бақылауды қамтамасыз етеді;

зертханадағы химиялық реактивтердің, прекурсорлар мен улы химиялық заттардың сақталу шарттарын және сақтау қағидаларын қамтамасыз етуді қадағалайды;

ғылыми зерттеулерді жүргізу үшін зертхананың бюджетін жоспарлауға және ұйымдармен өзара іс-қимыл туралы келісімшарттарды жасауға қатысады;

зертхананы құрал-жабдықтармен және зертхананың аспаптары мен жабдықтарын жөндеуді және инженерлік-техникалық қызмет көрсетуді ұйымдастырады;

зертхана қызметкерлерінің техникалық білім алудың ұйымдастырады;

қажетті есепке алу және есептілік құжаттаманы жүргізеді;

өз құзыреті шегінде ұйымның қаржы-шаруашылық және ұйымдастыру қызметтеріне басшылық етеді;

ұйым қызметінде қаржылық тәртіпті сактауды, жоспарлы тапсырмалардың орындалуын бақылауды қамтамасыз етеді.

63. Білуі тиіс:

Конституция;

Бюджет кодексі;

Еңбек кодексі;

"Мемлекеттік мулік туралы", "Дене шынықтыру және спорт туралы", "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы", "Мемлекеттік сатып алулар туралы" Қазақстан Республикасының заңдары;

ДДҚА Дүниежүзілік допингке қарсы кодексі;

зертханаларға арналған халықаралық стандарттар, халықаралық нормативтік құжаттар, мемлекеттік және мемлекетаралық нормативтік құжаттар, зертхананың қызметіне қатысты басшылық, нормативтік және анықтамалық материалдар;

еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі жөніндегі талаптар.

64. Біліктілікке қойылатын талаптар:

кадрларды даярлау бағыттары бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім: бизнес және басқару немесе құқық;

басшылық лауазымда мамандығы бойынша жұмыс өтілі кемінде 3 жыл немесе ұйымның бейініне сай ұйымдарда жұмыс өтілінің кемінде 5 жыл болуы.

3-параграф. Допингке қарсы зертхана басшысының орынбасары (негізгі қызмет бойынша)

65. Лауазымдық міндеттері:

зертхананың барлық зерттеу топтарының тиімді жұмысын ұйымдастырады, зертхана жүргізетін өлшемдер мен сынақ талдауларының нәтижелерін үйлестіріп, дұрыстырып тексереді;

ішкі және сыртқы аудиттің жүргізуін ұйымдастырады;

допингке қарсы бақылау жүргізу және допингке қарсы мәселелер бойынша ғылыми-практикалық конференциялар, семинарлар ұйымдастыру үшін методологиялық тәсілдерді әзірлеуге қатысады;

ДДҚА, ҚР ҰОК және басқа допингке қарсы ұйымдармен ынтымақтастықты жүзеге асырады;

зертханаға жүктелген функциялар мен міндеттерді мамандардың уақтылы және сапалы орындауын ұйымдастырады;

зертханалық зерттеулер жүргізіп, олардың нәтижелеріне қол қояды;

сапа жүйесінің элементтеріне тексеріс жүргізеді, нормативтік құжаттарды өзектендіреді;

нормативтік құжаттама қорының жинақталуын жүзеге асырады және зертхананы қажетті нормативтік құжаттамамен қамтамасыз етеді;

сынақ нәтижелерін зертханааралық салыстыруларға қатысады;

зертханадағы құралдар мен жабдықтарға уақтылы инженерлік-техникалық қызмет көрсетуді қамтамасыз етеді.

66. Білуі тиіс:

Конституция;

Еңбек кодексі;

"Мемлекеттік мулік туралы", "Дене шынықтыру және спорт туралы", "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы", "Мемлекеттік сатып алуштар туралы" Қазақстан Республикасының заңдары;

ДДҚА Дүниежүзілік допингке қарсы кодексі;

зертханаларға арналған халықаралық стандарттар, халықаралық нормативтік құжаттар, мемлекеттік және мемлекетаралық нормативтік құжаттар, зертхананың қызметіне қатысты басшылық, нормативтік және анықтамалық материалдар;

еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі жөніндегі талаптар.

67. Біліктілікке қойылатын талаптар:

кадрларды даярлау бағыттары бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім: "Биология" мамандығы бойынша биологиялық және сабактас ғылымдар немесе "Химия" мамандығы бойынша физикалық және химиялық ғылымдар немесе "Фармация" немесе "Жалпы медицина" мамандығы бойынша денсаулық сақтау;

басшылықлауазымда мамандығы бойынша жұмыс өтілі кемінде 3 жыл немесе ұйымның бейініне сай ұйымдарда жұмыс өтілінің кемінде 5 жыл болуы.

4-параграф. Аға ғылыми қызметкөр

68. Лауазымдық міндеттері:

ДДҚА Дүниежүзілік допингке қарсы кодексіне, ДДҚА халықаралық стандарттары мен техникалық құжаттарына сәйкес химиялық және иммунологиялық зерттеулер жүргізеді;

сынақтардың толық және дұрыс жүргізуін, нәтижелердің объективті және дұрыс болуын қамтамасыз етеді;

қажетті зертханалық құжаттамаларды жүргізеді, аспаптарға техникалық қызмет көрсету және допингке қарсы бақылау әдістері мен процедураларын стандарттау және валидациялау іс-шараларын өткізеді;

допингке қарсы бақылау жүргізу үшін әдістемелік тәсілдердің әзірленуіне қатысады, допингке қарсы бақылау мәселелері бойынша кеңес береді, әдістемелік көмек көрсетеді;

зертхана қауіпсіздігін, нәтижелердің құпиялығын, қорғау реттілігінің хаттамаларын және қолданатын әдістердің кез келгені үшін қалыпты операциялық процедураларды қамтамасыз етеді;

стандартты операциялық рәсімдерді, допингтік заттарды анықтау әдістемесін әзірлейді.

69. Білуі тиіс:

Конституция;

"Дене шынықтыру және спорт туралы", "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының заңдары;

ДДҚА Дұниежүзілік допингке қарсы кодексі;

зертханаларға арналған халықаралық стандарттар, халықаралық нормативтік құжаттар, мемлекеттік және мемлекетаралық нормативтік құжаттар, зертхананың қызметіне қатысты басшылық, нормативтік және анықтамалық материалдар;

еңбек заңнамасының негіздері;

еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі жөніндегі талаптар.

70. Біліктілікке қойылатын талаптар:

кадрларды даярлау бағыттары бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім: "Биология" мамандығы бойынша биологиялық және сабактас ғылымдар немесе "Химия" мамандығы бойынша физикалық және химиялық ғылымдар немесе "Фармация" немесе "Жалпы медицина" мамандығы бойынша денсаулық сақтау, жұмыс өтілі кемінде 5 жыл, ғылыми дәрежесі болған жағдайда-жұмыс өтіліне талап қойылмайды.

5-параграф. Кіші ғылыми қызметкер

71. Лауазымдық міндеттері:

химиялық және иммунологиялық зерттеулерді жүзеге асырады;

допингке қарсы бақылау әдістері мен рәсімдерін стандарттау және валидациялау шараларын жүргізеді;

допингке қарсы бақылау жүргізу үшін әдістемелік тәсілдердің әзірленуіне, тыйым салынған субстанциялар мен тыйым салынған әдістер ретінде қолданылуы мүмкін қолданыстағы препараттар мен әдістер туралы деректер қорын әзірлеуге қатысады;

зертхана қауіпсіздігін, нәтижелердің құпиялығын, қорғау реттілігінің хаттамаларын және қолданатын әдістердің кез келгені үшін қалыпты операциялық процедураларды қамтамасыз етеді;

зертханалық хаттамамен қоса берілетін және талдама алудың белгіленген мерзімдерін сақтай отырып, айқын теңестірілген үлгілерді сынақтан өткізеді;

талдама нәтижелерінің дұрыстығын, объективтілігін және нақтылығын қамтамасыз етеді;

зертхананың техникалық құзыреттілігін тексеру немесе растау үшін бақылау сынақтарын жүргізеді.

72. Білуі тиіс:

Конституция;

"Дене шынықтыру және спорт туралы", "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының заңдары;

ДДҚА Дұниежүзілік допингке қарсы кодексі;

зертханаларға арналған халықаралық стандарттар, халықаралық нормативтік құжаттар, мемлекеттік және мемлекетаралық нормативтік құжаттар, зертхананың қызметіне қатысты басшылық, нормативтік және анықтамалық материалдар;

еңбек заңнамасының негіздері;

еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі жөніндегі талаптар.

73. Біліктілікке қойылатын талаптар:

кадрларды даярлау бағыттары бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім: "Биология" мамандығы бойынша биологиялық және сабактас ғылымдар немесе "Химия" мамандығы бойынша физикалық және химиялық ғылымдар немесе "Фармация" немесе "Жалпы медицина" мамандығы бойынша денсаулық сақтау, мамандығы бойынша жұмыс өтілі 3 жыл, ғылыми дәрежесі болған, докторантуралы тамамдаған және тағылымдамадан өткен жағдайда жұмыс өтіліне талаптар қойылмайды, жоғары оқу орындарының кеңестерінен (факультеттер) ұсыныс болған айрықша жағдайда кіші ғылыми қызметкердің қызметіне жоғары оқу орнында оқу мерзімі уақытында жұмыс істеу тәжірибесін алған бітірушілер (магистратура) тағайындала алады.

6-параграф. Лаборант

74. Лауазымдық міндеттері:

ұйым бекіткен стандартты операциялық рәсімдерге сәйкес ұлгілерді дайындауды жүргізеді;

реактивтердің дұрыс сақталуын және олардың уақтылы қолданылуын қамтамасыз етеді;

ұлгілерді дайындау сынамаларының жаңа әдістерін игереді, зертхана мамандарының басшылығымен біліктілігін арттырады;

келіп түскен сынамаларды тіркеу журналына тіркейді;

жұмыс істеу үшін құралдарды, ыдыстарды және реактивтерді дайындайды;

еңбек қауіпсіздігі мен материалдық құндылықтарын сақтауды қамтамасыз етеді.

75. Білуі тиіс:

Конституция;

"Дене шынықтыру және спорт туралы", "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының заңдары;

ДДҚА Дүниежүзілік допингке қарсы кодексі;

зертханаларға арналған халықаралық стандарттар, халықаралық нормативтік құжаттар, мемлекеттік және мемлекетаралық нормативтік құжаттар, зертхананың қызметіне қатысты басшылық, нормативтік және анықтамалық материалдар;

еңбек заңнамасының негіздері;

еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі жөніндегі талаптар.

76. Біліктілікке қойылатын талаптар:

"Зертханалық диагностика" мамандығы бойынша техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімі, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.

7-параграф. Ұлттық допингке қарсы ұйым басшысы

77. Лауазымдық міндеттері:

ұйымның барлық құрылымдық бөлімшелерінің тиімді жұмысын ұйымдастырады; ұйымның қызметі бойынша стратегиялық шешімдер қабылдайды;

ұйымға жүктелген қызметтер мен мақсаттардың мамандармен уақытылы және сапалы орындалуын қамтамасыз етеді;

ұйым қызметкерлерінің өз міндеттерін орындауда өкілеттіліктерін анықтайды;

допингке қарсы бақылауды жүзеге асырудың әдістемелік тәсілдерін, спортшыларды ұлттық тіркелген тестілеу пулына, білім беру бағдарламаларына енгізу критерийлерін анықтайды және бекітеді;

ДДҚА Дүниежүзілік допингке қарсы кодексіне, халықаралық стандарттарға және ДДҚА техникалық құжаттарына сәйкес ғылыми жобаларды жоспарлайды және бекітеді ;

Допингке қарсы мәселелер бойынша ғылыми-практикалық конференциялар, семинарлар өткізу және/немесе қатысу жоспарын бекітеді, ұйым қызметкерлерінің окуын, даярлануын және қайта даярлануын үнемі ұйымдастырып отырады;

ДДҚА, допингке қарсы салағалымдарының дүниежүзілік қауымдастырымен, ҚР ҰОК және басқа допингке қарсы ұйымдарымен ынтымақтастықты ұйымдастырады;

ДДҚА біліктілік бағдарламаларына қатысады;

допинг-бақылау өткізгенде ақпараттың құпиялышын қамтамасыз етеді;

допингке қарсы бағдарламаны өткізу мәселелері жөнінде спорт түрлері бойынша ұлттық, халықаралық федерациялармен ынтымақтастықты жүзеге асырады;

сапа жүйесін енгізу және жетілдіру бойынша жұмыстарды үйлестіріп, әдістемелік жетекшілікті жүзеге асырады;

допинг-бақылауға сынамаларды алу және оның статистикасын жүргізу, спортшылар мен қосалқы персоналға (жаттықтырушылар, дәрігерлер) арналған білім беру

бағдарламаларын өткізу бойынша ақпаратты тоқсан сайын дene шынықтыру және спорт саласындағы уәкілетті органға ұсынады;

допинг-бақылау сынамаларының жағымсыз нәтижелері туралы спортшыларға жолданатын ескертулерге қол қояды;

дene шынықтыру және спорт саласындағы уәкілетті органға, ДДҚА және халықаралық федерацияларға жағымсыз нәтижелер туралы ақпараттарды ұсынып, ДДҚА Дүниежүзілік Допингке қарсы кодексіне және ДДҚА тиісті техникалық құжаттарына сәйкес, спортшылар мен қосалқы персоналдың жарысқа қатысу құқығынан айыруға дейін қабылданған шешімдер мен қолданылған санкциялар туралы хабарлайды;

ұйымның бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры, Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қоры, әлеуметтік медициналық сақтандыру қоры, өнім берушілер, тапсырыс берушілер мен банктерді қоса алғанда кредиторлар алдындағы міндеттемелерінің, сондай-ақ шаруашылық және еңбек шарттарының (келісімшарттардың) орындалуын қамтамасыз етеді;

қызметкерлерді қабылдау, ауыстыру, көтермелеу және жұмыстан шығару туралы шешім қабылдайды, ұйымның құрылымын, штаттық кестесін, ұйым қызметкерлерінің лауазымдық нұсқаулықтарын бекітеді;

сыйайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жұмыстарын ұйымдастырады, сондай-ақ сыйайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шараларын қабылдауда дербес жауапкершілікте болады.

78. Білуі тиіс:

Конституция;

Бюджет кодексі;

Еңбек кодексі;

"Мемлекеттік мулік туралы", "Дене шынықтыру және спорт туралы", "Сыйайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы", "Мемлекеттік сатып алуштар туралы" Қазақстан Республикасының заңдары;

ДДҚА Дүниежүзілік допингке қарсы кодексі;

допингке қарсы бағдарламаны өткізуге қатысты нормативтік және анықтамалық материалдар;

Intermediate деңгейдегі ағылшын тілі;

еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі жөніндегі талаптар.

79. Біліктілікке қойылатын талаптар:

кадрларды даярлау бағыттары бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім: "Жалпы медицина" мамандығы бойынша денсаулық сақтау немесе "Биология" мамандығы бойынша биологиялық және сабактас ғылымдар;

басшылықлауазымдарда мамандығы бойынша немесе ұйымның бейініне сай ұйымдарда жұмыс өтілінің кемінде 5 жыл болуы.

8-параграф. Ұлттық допингке қарсы ұйым басшысының орынбасары (қаржы және ұйымдастыру қызметі бойынша)

80. Лауазымдық міндеттері:

өз құзыреті шегінде ұйымның қаржы-шаруашылық және ұйымдастыру қызметтеріне басшылық етеді;

ұйым қызметінде қаржылық тәртіпті сақтауды, жоспарлы тапсырмалардың орындалуын бақылауды қамтамасыз етеді;

ғылыми зерттеулер мен білім беру бағдарламаларының бюджетін және сметалық құжаттарын әзірлейді;

келісімшарттарды, ұйымдармен өзара іс-қимыл туралы келісімдерді және ұйымның қаржы-экономикалық мәселелері бойынша басқа да құжаттарды дайындау және жасау бойынша жұмыстарды жүргізеді.

81. Білуі тиіс:

Конституция;

Бюджет кодексі;

Еңбек кодексі;

"Мемлекеттік мұлік туралы", "Дене шынықтыру және спорт туралы", "Сыбайлар жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы", "Мемлекеттік сатып алалур туралы" Қазақстан Республикасының заңдары;

ДДҚА Дұниежүзілік допингке қарсы кодексі;

допингке қарсы бағдарламаны өткізуге қатысты нормативтік және анықтамалық материалдар;

еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі жөніндегі талаптар.

82. Біліктілікке қойылатын талаптар:

кадрларды даярлау бағыттары бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім: бизнес және басқару немесе құқық;

басшылықлауазымда мамандығы бойынша жұмыс өтілі кемінде 3 жыл немесе ұйымның бейініне сай ұйымдарда жұмыс өтілінің кемінде 5 жыл болуы.

9-параграф. Ұлттық допингке қарсы ұйым басшысының орынбасары (негізгі қызмет бойынша)

83. Лауазымдық міндеттері:

допинг-бақылау инспекторларының жұмысын қамтамасыз етеді, барлық допинг-хаттамалардың толтырылуын, сынамалар бойынша мәліметтердің тіркелуін бақылайды;

тиісті есепке алу - есеп беру құжаттамаларын жүргізеді;

ДДҚА стандарттары мен хаттамаларына сәйкес, допинг-бақылауға сынамалар алуға арналған жабдықтардың күйі мен санына бақылауды жүзеге асырады;

допингке қарсы бақылауды жүзеге асырудың, білім беру бағдарламаларын жүргізуіндің әдістемелік тәсілдерін әзірлейді және допингке қарсы мәселелер бойынша ғылыми-практикалық конференцияларға, семинарларға қатысады;

ДДҚА, допингке қарсы сала ғалымдарының дүниежүзілік қауымдастырымен, КР ҰОК және басқа допингке қарсы ұйымдарымен ынтымақтастықты жүзеге асырады;

ДДҚА біліктілік бағдарламаларына қатысады;

допинг-бақылау жүргізгенде ақпараттың құпиялығын қамтамасыз етеді;

споршылар мен қосалқы персоналға арналған білім беру бағдарламаларын әзірлейді;

ДДҚА Дүниежүзілік допингке қарсы кодексіне, халықаралық стандарттарға және ДДҚА техникалық құжаттарына сәйкес ғылыми-зерттеу жұмыстары мен білім беру бағдарламаларын әзірлейді.

84. Білуі тиіс:

Конституция;

Еңбек кодексі;

"Мемлекеттік мұлік туралы", "Дене шынықтыру және спорт туралы", "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы", "Мемлекеттік сатып алуштар туралы" Қазақстан Республикасының заңдары;

ДДҚА Дүниежүзілік допингке қарсы кодексі;

допингке қарсы бағдарламаны өткізуге қатысты нормативтік және анықтамалық материалдар;

Intermediate деңгейдегі ағылшын тілі;

еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі жөніндегі талаптар.

85. Біліктілікке қойылатын талаптар:

кадрларды даярлау бағыттары бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім: "Жалпы медицина" мамандығы бойынша денсаулық сақтау немесе "Биология" мамандығы бойынша биологиялық және сабактас ғылымдар немесе құқық;

басшылықлауазымда мамандығы бойынша жұмыс өтілі кемінде 3 жыл немесе ұйымның бейініне сай ұйымдарда жұмыс өтілінің кемінде 5 жыл болуы.

10-параграф. Допинг-бақылау инспекторы

86. Лауазымдық міндеттері:

ДДҚА тестілеу бойынша халықаралық стандарттарына сәйкес, биологиялық сынамаларды (қан, несеп) алу бойынша іс-шаралар кешенін жүзеге асырады;

спортық іс-шаралар кезінде ДДҚА тестілеу халықаралық стандарттарына сәйкес жұмыс жүргізу үшін допинг-бақылау станцияларын дайындайды;

ДДҚА техникалық құжаттамалары мен хаттамаларына сәйкес, допинг-бақылау станцияларында жұмыстарды орындау үшін ілесушілердің даярлығын қамтамасыз етеді;

ДДҚА техникалық ережелері мен хаттамаларында белгіленген талаптарға сәйкес, допинг-бақылауға тестілеудің есеп беру-есепке алу нысандарын толтырып, ДДҚА сайтында мәліметтерді тіркейді;

сынамаларды беру тізбегінен өту қауіпсіздігін сақтауды және спортшының допинг-бақылаудан өтуі туралы ақпараттың құпиялығын қамтамасыз етеді;

жиналған биологиялық сынамаларды ДДҚА аккредитациялаған допингке қарсы зертханасына жеткізеді.

87. Білуі тиіс:

Конституция;

"Дене шынықтыру және спорт туралы", "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының заңдары;

ДДҚА Дұниежүзілік допингке қарсы кодексі;

допингке қарсы бағдарламаны өткізуге қатысты нормативтік және анықтамалық материалдар;

еңбек заңнамасының негіздері;

Intermediate деңгейдегі ағылшын тілі;

еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі жөніндегі талаптар.

88. Біліктілікке қойылатын талаптар:

жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) кәсіптік немесе тиісті мамандық (біліктілік) бойынша техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімі, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.

11-параграф. Допинг-бақылау маманды

89. Лауазымдық міндеттері:

допингке қарсы бағдарламаны жүзеге асыру үшін әдістемелік әдістерді әзірлеуге қатысады;

допингке қарсы бақылау мәселелері бойынша кенес беру-әдістемелік көмек көрсетеді;

допинг-бақылау бойынша тестілеу жөнінде есеп беру-есепке алу нысандарын жүргізу және деректерді ДДҚА-ның белгіленген техникалық ережелеріне және

хаттамаларына сәйкес ВАДА ADAMS (Допингке қарсы Басқару Жүйесі) ресми сайтында тіркеуді жүргізеді;

спортыларды тестілеудің ұлттық тіркелетін пулын қалыптастырады;

спортылардың орналасқан жері туралы ақпарат жинау бойынша жұмысты жүзеге асырады;

допингке қарсы қамтамасыз ету бағдарламаларын бірлесіп жоспарлау және іске асыру мәселелері бойынша халықаралық спорттық және допингке қарсы ұйымдармен өзара әрекет етеді;

спортылар мен көмекші қызметкерлер үшін білім беру бағдарламаларын жүргізеді ;

допинг-бақылау және допингке қарсы білім мәселелері бойынша әдістемелік нұсқаулықтар, ақпарат қағаздарын, буклеттер әзірлеуге қатысады;

ДДҚА біліктілік бағдарламаларына қатысады.

90. Білуі тиіс:

Конституция;

"Дене шынықтыру және спорт туралы", "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының заңдары;

ДДҚА Дүниежүзілік допингке қарсы кодексі;

допингке қарсы бағдарламаны өткізуге қатысты нормативтік және анықтамалық материалдар;

еңбек заңнамасының негіздері;

Intermediate деңгейдегі ағылшын тілі;

еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі жөніндегі талаптар.

91. Біліктілікке қойылатын талаптар:

жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) кәсіптік білімі, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.

12-параграф. Жетекші ғылыми қызметкөр

92. Лауазымдық міндеттері:

ДДҚА допингке қарсы кодексіне, халықаралық стандарттарына және ДДҚА техникалық құжаттарына сәйкес, ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізеді;

допингке қарсы бағдарламаны іске асыру үшін әдістемелік тәсілдерді әзірлеуге қатысады;

допингке қарсы бақылау мәселелері бойынша кенес беру-әдістемелік көмек көрсетеді;

допинг-бақылау және допингке қарсы білім бойынша әдістемелік нұсқаулар, ақпараттық парақшалар, буклеттер әзірлейді;

ДДҚА біліктілік бағдарламаларына қатысады;

зерттеулер мен допинг-бақылау бағдарламаларын өткізгенде ақпараттың құпиялығын қамтамасыз етеді.

93. Білуі тиіс:

Конституция;

"Дене шынықтыру және спорт туралы", "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының заңдары;

ДДҚА Дүниежүзілік допингке қарсы кодексі;

допингке қарсы бағдарламаны өткізуге қатысты нормативтік және анықтамалық материалдар;

еңбек заңнамасының негіздері;

Intermediate деңгейдегі ағылшын тілі;

еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі жөніндегі талаптар.

94. Біліктілікке қойылатын талаптар:

кадрларды даярлау бағыттары бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім: "Биология" мамандығы бойынша биологиялық және сабактас ғылымдар немесе "Химия" мамандығы бойынша физикалық және химиялық ғылымдар немесе "Фармация" немесе "Жалпы медицина" мамандығы бойынша денсаулық сақтау;

ғылым докторы немесе кандидаты ғылыми атағының болуы.

5-тaraу. Спорттық медицинадағы басшылар лауазымдарының біліктілік сипаттамалары

1-параграф. Ұйым басшысы

95. Лауазымдық міндеттері:

ұйымның өндірістік, әкімшілік-шаруашылық және қаржы-экономикалық жұмысын басшылыққа алады;

спортшыларды уақтылы және сапалы медициналық-биологиялық және дәрілік қамтамасыз ету бойынша құрылымдық бөлімшелердің жұмысын және тиімді өзара іс-қимылын ұйымдастырады;

барлық құрылымдық бөлімшелердің жұмысын және тиімді өзара іс-қимылын ұйымдастырады, олардың қызметін спорттық медицинаны дамытуға бағыттайды;

спорттық дәрігерлердің, профильді мамандардың, массаж жасаушылардың және орта медициналық қызметкерлердің біліктілігін арттыруды қамтамасыз етеді, спорттық медицина саласында шетелдік тәжірибелі зерттейді;

оның міндетіне жүктелген қаржылық, экономикалық, әкімшілік- шаруашылық сұрақтарын шешеді, қызметкерлерге – орынбасарларға, құрылымдық бөлімшелердің басшыларына берілген жұмыстарды орындауға тапсырады, қызметкерлерді жұмысқа қабылдау, босату, ауыстыру, қолдау сұрақтарын шешуге жауапкершілікке алады;

ұйымды білікті кадрлармен қамтамасыз ету бойынша шаралар қабылдайды;

спортышыларды уақтылы және сапалы медициналық және фармакологиялық қамтамасыз ету бойынша жұмысты ұйымдастырады;

көрсетілетін профилактикалық және емдік-диагностикалық көмектің жоғары сапасын қамтамасыз етеді;

сақтандыру қоры, әлеуметтік медициналық сақтандыру қоры, өнім берушілер, тапсырыс берушілер мен банктерді қоса алғанда кредиторлар алдындағы міндеттемелерінің, сондай-ақ шаруашылық және еңбек шарттарының (келісімшарттардың) орындалуын қамтамасыз етеді;

сыйайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жұмыстарын ұйымдастырады, сондай-ақ сыйайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шараларын қабылдауда дербес жауапкершілікте болады.

96. Білуі тиіс:

Конституция;

Бюджет кодексі;

Еңбек кодексі;

"Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы" Қазақстан Республикасының кодексі (бұдан әрі – "Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы" кодекс);

"Мемлекеттік мұлік туралы", "Дене шынықтыру және спорт туралы", "Сыйайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы", "Мемлекеттік сатып алулар туралы" Қазақстан Республикасының заңдары;

спорттық медицинаны;

еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі жөніндегі талаптар.

97. Біліктілікке қойылатын талаптар:

"Жалпы медицина" мамандығы бойынша денсаулық сақтау кадрларын даярлау бағытындағы жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білімі:

"Спорттық медицина" немесе "Денсаулық сақтау менеджменті" немесе "Коғамдық денсаулық сақтау" мамандықтары бойынша жоғары (немесе бірінші) біліктілік санатының болуы;

денсаулық сақтау саласындағы басшылық лауазымдарда мамандығы бойынша кемінде 5 жыл жұмыс өтілінің болуы.

2-параграф. Басшының орынбасары (қаржы және ұйымдастыру қызметі бойынша)

98. Лауазымдық міндеттері:

ұйымның экономикалық қызметін ұйымдастыруды және жетілдіруді жүзеге асырады;

ұйымның барлық бөлімшелерінің қызметтерін, сондай-ақ шаруашылық қызметті жетілдіруге арналған ұйымдастыру-техникалық шараларды әдістемелік түрфыда басқару мен үйлестіруді жүзеге асырады;

ұйым қызметінде қаржылық тәртіпті сақтауды, жоспарлы тапсырмалардың орындалуын бақылауды қамтамасыз етеді;

ұйымның кешенді экономикалық талдауын және қаржылық-шаруашылық нәтижелерін бағалауды жүргізуі қамтамасыз етеді;

ұйымда қолданылатын жоспарлық, есепке алу және есеп беру құжаттарын жүргізуі және уақытында ұсынуды қамтамасыз етеді, ұйымның еңбек тиімділігін, қаржылық-шаруашылық дербестігін және экономикалық жауапкершілігін арттыруға бағытталған ұсыныстарды дайындайды.

99. Білуі тиіс:

Конституция;

Бюджет кодексі;

Еңбек кодексі;

Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы кодексі;

"Мемлекеттік мұлік туралы", "Дене шынықтыру және спорт туралы", "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы", "Мемлекеттік сатып алуштар туралы" Қазақстан Республикасының заңдары;

еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі жөніндегі талаптар.

100. Біліктілікке қойылатын талаптар:

кадрларды даярлау бағыттары бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім: бизнес және басқару немесе құқық;

басшылықлауазымдарда мамандығы бойынша жұмыс өтілі кемінде 3 жыл немесе ұйымның бейініне сай ұйымдарда жұмыс өтілінің кемінде 5 жыл болуы.

3-параграф. Басшының орынбасары (негізгі қызмет бойынша)

101. Лауазымдық міндеттері:

споршыларға уақытылы және сапалы медициналық және дәрілік көмек көрсету жұмыстарын жүзеге асырады;

споршыларды диспансерлік есепке уақытылы алуын қадағалайды және ұйымдастырады, емдік тексерудің толықтылығын, кезеңдік тексеру шараларын, диспансерлікке алғандағы сапасын талдау жұмыстарын қадағалайды;

дене шынықтыру-спорт ұйымдарымен спорттық шараларды және оқу-жаттығу жиындарын медико-биологиялық және дәрілермен қамтамасыз ету бойынша өзара әрекет етуді жүзеге асырады;

ұйымның емдеу-диагностикалық қызметті жоспарлау жөніндегі ұйымдастыру жұмысын жүзеге асырады;

көрсетілген медициналық қызметтердің сапасына жүйелі бақылауды жүзеге асырады, медициналық техниканың ұтымды қолданылуын қамтамасыз етеді;

медициналық кадрлар еңбектерін ұтымды орналастыру мен ұйымдастыруды, олардың кәсіптік білімдері мен тәжірибелерін дамытуды қамтамасыз етеді.

102. Білуі тиіс:

Конституция;

Еңбек кодексі;

Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы кодексі;

"Мемлекеттік мулік туралы", "Дене шынықтыру және спорт туралы", "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы", "Мемлекеттік сатып алуштар туралы" Қазақстан Республикасының заңдары;

спортық медицинаны;

еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі жөніндегі талаптар.

103. Біліктілікке қойылатын талаптар:

"Жалпы медицина" мамандығы бойынша денсаулық сақтау кадрларын даярлау бағытындағы жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білімі;

"Спорттық медицина" немесе "Денсаулық сақтау менеджменті" немесе "Қоғамдық денсаулық сақтау" мамандықтары бойынша жоғары (немесе бірінші) біліктілік санатының болуы;

денсаулық сақтау саласындағы басшылық лауазымдарда мамандығы бойынша кемінде 3 жыл жұмыс өтілінің болуы.

6-тарау. Ғылыми-әдістемелік қамтамасыз ету жүзеге асырылатын ұйымдар лауазымдарының біліктілік сипаттамалары

1-параграф. Әдіскер

104. Лауазымдық міндеттері:

оқу-әдістемелік және талдау жұмыстарын жүргізеді;

дene шынықтыру және спорт саласындағы қазіргі заманғы оқу-әдістемелік базаны күру, дene шынықтыру және спорт саласындағы нормативтік құқықтық актілерді және басқа да әдістемелік материалдарды сараптау және өзектендіру бойынша жұмыс жүргізеді;

жоспарланған басылымдарды дайындау бойынша жұмыс жүргізеді: түзету, редакциялау, түпнұсқа-макеттерді дайындау, одан әрі шыгару үшін полиграфияға жібереді;

дene шынықтыру және спорт саласында біліктілікті арттыру курстарын өткізу, мамандарды қайта даярлау, семинарлар, конференциялар, көрме-жәрменекелер өткізу бойынша ұйымдастыру жұмыстарын жүзеге асырады;

дene шынықтыру және спорт саласында әдістемелік құралдар, тақырыптық жинақтар шығару бойынша жұмысты жүзеге асырады;

халықты спортпен айналысуға тартудың жаңа нысандарын іздестіруді және әзірлеуді жүзеге асырады;

өндірістік-есептік және есептік құжаттамаларды уақтылы және сапалы жүргізуді және ұйым басшылығына ұсынуды жүзеге асырады.

105. Білуі тиіс:

Конституция;

"Білім туралы", "Дене шынықтыру және спорт туралы", "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының заңдары;

педагогика, психология және физиология, еңбек заңнамасының негіздері;

еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі жөніндегі талаптар.

106. Біліктілікке қойылатын талаптар:

кадрларды даярлау бағыттары бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім: педагогикалық ғылымдар немесе бизнес және басқару немесе құқық, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.

2-параграф. Ұйым басшысы

107. Лауазымдық міндеттері:

ұйымның өндірістік, әкімшілік-шаруашылық және қаржы-экономикалық қызметіне басшылық жасайды;

ұйымның саясатын, стратегиясын және оны іске асырудың тетіктерін айқындайды;

ұйымның барлық құрылымдық бөлімшелердің олардың қызметін жетілдіруге бағытталған өзара тиімді іс-қимылды мен жұмысын ұйымдастырады;

мүліктің сақталуын және тиімді пайдаланылуын қамтамасыз етеді;

дене шынықтыру және спорт саласында аналитикалық жұмыстарды жүргізууді ұйымдастырады;

бұқаралық спорты басқару жүйесі мен ұйымдастыруды жетілдіру, жоғары білікті спортшыларды дайындау, спорт резервін іріктеу бойынша әдістерді, бағдарламалар мен ұсыныстарды әзірлеу бойынша ұйымдастыру жұмыстарын жүргізеді;

дене шынықтыру және спорт саласындағы мамандардың біліктілігін арттыру және қайта даярлау бойынша жұмыстарды ұйымдастырады;

дене шынықтыру және спорт саласында семинарлар, конференциялар, көрме-жәрменкелер ұйымдастыруды қамтамасыз етеді;

ұйым қызметкерлерінің біліктілігін арттыруды, дене шынықтыру және спорт саласында алғы шетел тәжірибесімен алмасу және зерттеуді ұйымдастырады;

ұйымның бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры, Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қоры, әлеуметтік медициналық сақтандыру қоры, өнім берушілер,

тапсырыс берушілер мен банктерді қоса алғанда кредиторлар алдындағы міндеттемелерінің, сондай-ақ шаруашылық және еңбек шарттарының (келісімшарттардың) орындалуын қамтамасыз етеді;

сыйбайлар жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жұмыстарын ұйымдастырады, сондай-ақ сыйбайлар жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шараларын қабылдауда дербес жауапкершілікте болады;

қызметкерлерді қабылдау, ауыстыру, көтермелегенде және жұмыстан шығару туралы шешім қабылдайды, ұйымның құрылымын, штаттық кестесін, ұйым қызметкерлерінің лауазымдық нұсқаулықтарын бекітеді;

дene шынықтыру және спорт саласындағы уәкілдегі органға ұйымның ғылыми-әдістемелік қызметі бойынша есебін ұсынады.

108. Білуі тиіс:

Конституция;

Бюджет кодексі;

Еңбек кодексі;

"Білім туралы", "Мемлекеттік мүлік туралы", "Дене шынықтыру және спорт туралы", "Сыйбайлар жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы", "Мемлекеттік сатып алуштар туралы" Қазақстан Республикасының заңдары;

педагогика, психология және физиология негіздері;

еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі жөніндегі талаптар.

109. Біліктілікке қойылатын талаптар:

кадрларды даярлау бағыттары бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім: педагогикалық ғылымдар немесе бизнес және басқару немесе құқық;

басшылық лауазымдарда немесе ұйымның бейініне сай ұйымдарда мамандығы бойынша жұмыс өтілінің кемінде 5 жыл, докторлық (кандидат-үміткер) ғылым деңгейі болған жағдайда ғылыми-педагогикалық жұмыс өтілінің кемінде 3 жыл болуы.

3-параграф. Басшының орынбасары (қаржы және ұйымдастыру қызметі бойынша)

110. Лауазымдық міндеттері:

ұйымның экономикалық қызметін ұйымдастыруды және жетілдіруді, сондай-ақ ұйымдастырушылық-техникалық іс-шаралар қызметін жүзеге асырады;

өткізілетін біліктілікті арттыру қурстарында, семинарларда сабактар өткізу үшін мамандарды тарту және қызмет көрсету шарттарын жасау бойынша жұмысты үйлестіреді;

жоспарланған басылымдарды шығаруға дайындау бойынша жұмысты үйлестіреді;

шығарылатын әдебиеттің полиграфиялық орындалу сапасын бақылау бойынша жұмысты жүзеге асырады;

қаржылық тәртіптің сақталуын, жоспарлы тапсырмалардың орындалуын бақылауды қамтамасыз етеді;

ұйымның белгіленген есептік құжаттамасының сапалы және уақтылы жасалуын қамтамасыз етеді;

қарасты бөлімшелердің қызметінде зандылық сақтауды және олардың қаржылық басқару, келісімшарт және қаржылық тәртіптерді, әлеуметтік-еңбек қатынастарын нығайта отырып, құқықтық тәсілдерді пайдалануда шаруашылық-экономикалық байланыстарды жүзеге асыруды, еңбекте қолайлыштың және қауіпсіз жағдайлар жасауды қамтамасыз етеді.

111. Білуі тиіс:

Конституция;

Бюджет кодексі;

Еңбек кодексі;

"Білім туралы", "Мемлекеттік мұлік туралы", "Дене шынықтыру және спорт туралы", "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы", "Мемлекеттік сатып алулар туралы" Қазақстан Республикасының зандары;

еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі жөніндегі талаптар.

112. Біліктілікке қойылатын талаптар:

кадрларды даярлау бағыттары бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім: бизнес және басқару немесе құқық;

басшылықлауазымдарда мамандығы бойынша жұмыс өтілі кемінде 3 жыл немесе ұйымның бейініне сай ұйымдарда жұмыс өтілінің кемінде 5 жыл болуы.

4-параграф. Басшының орынбасары (негізгі қызмет бойынша)

113. Лауазымдық міндеттері:

Қазақстан Республикасының заңнамаларына сәйкес оқу-әдістемелік және аналитикалық жұмыстарға жетекшілік етеді;

споршыларды даярлау жөніндегі әдістемелік құралдарды әзірлеу мақсатында құрама командалар споршыларының жарыстарда және оқу-жаттығу жиындарында даярлығы мен өнер көрсетуін талдайды;

әдістемелік комиссиялардың қызметін қамтамасыз етеді;

біліктілікті арттыру курстары мен дене шынықтыру мен спорт саласындағы мамандарды қайта даярлауды қамтамасыз етеді;

дене шынықтыру және спорт саласындағы оқу-әдістемелік құралдарды, тақырыптық жинақтарды, семинарларға, конференцияларға, көрме-жәрменкелерге материалдар шығару жұмыстарын үйлестіреді;

оқу-әдістемелік және талдау жұмысын жетілдіру бойынша ұсыныстар енгізеді;

оку-әдістемелік базаны есепке алууды, сақталуын және толықтырылуын қамтамасыз етеді;

оку-әдістемелік және аналитикалық жұмыстарды ұйымдастырады және жоспарлайды;

дene шынықтыруды және спортты насихаттау бойынша жұмыстарды жүзеге асырады;

спорт түрі (түрлері) бойынша спорттық федерациялармен өзара іс-қимылды жүзеге асырады.

114. Білуі тиіс:

Конституция;

Еңбек кодексі;

"Білім туралы", "Мемлекеттік мұлік туралы", "Дене шынықтыру және спорт туралы", "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы", "Мемлекеттік сатып алулар туралы" Қазақстан Республикасының заңдары;

педагогика, психология және физиология негіздері;

еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі жөніндегі талаптар.

115. Біліктілікке қойылатын талаптар:

кадрларды даярлау бағыттары бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім: педагогикалық ғылымдар немесе бизнес және басқару немесе құқық;

басшылықлауазымдарда жұмыс өтілі кемінде 3 жыл немесе ұйымның бейініне сай ұйымдарда мамандығы бойынша жұмыс өтілінің кемінде 5 жыл, докторлық (кандидат-үміткер) ғылым деңгейі болған жағдайда ғылыми-педагогикалық жұмыс өтілінің кемінде 3 жыл болуы.

5-параграф. Дизайнер

116. Лауазымдық міндеттері:

дene шынықтыру және спорт саласындағы әдістемелік құралдарды, тақырыптық жинақтарды беттеуді жүзеге асырады;

шығарылатын әдебиетті көркем безендіру жұмыстарын орындайды;

шығарылатын полиграфиялық өнімнің дизайнын, эскиздерін әзірлейді;

полиграфиялық өнімнің графикалық бөлігін құрайды;

баспа материалдарын кесу, ламинациялау және қалыптастыру жұмыстарын жүргізеді.

117. Білуі тиіс:

Конституция;

"Білім туралы", "Дене шынықтыру және спорт туралы", "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының заңдары;

еңбек заңнамасының негіздері;

еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі жөніндегі талаптар.

118. Біліктілікке қойылатын талаптар:

кадрларды даярлау бағыттары бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім: "Дизайн" немесе "Полиграфия" немесе "Графика" мамандығы бойынша өнер және гуманитарлық ғылымдар, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.

7-тарау. Қызметшілер лауазымдарының алфавиттік көрсеткіші

119. Қызметшілер лауазымдарының алфавиттік көрсеткіші дене шынықтыру және спорт үйымдарының басшылары мен мамандары лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларына қосымшада келтірілген.

Дене шынықтыру және спорт
үйымдарының басшылары,
мамандары лауазымдарының
үлгілік біліктілік
сипаттамаларына
қосымша

Қызметшілер лауазымдарының алфавиттік көрсеткіші

№ р/ р	Лауазымның атауы	Параграф (§)	Беті
	1-тарау. Жалпы ережелер	-	-
	2-тарау. Басшылар лауазымдарының біліктілік сипаттамалары	-	4
1.	Ұйым басшысы	§ 1	4-5
2.	Басшының орынбасары (каржы және ұйымдастыру қызметі бойынша)	§ 2	5-6
3.	Басшының орынбасары (негізгі қызмет бойынша)	§ 3	6-7
4.	Жастар (жасөспірімдер) құрама командасының ага жаттықтырушысы	§ 4	7-9
5.	Қазақстан Республикасы құрама командасының (спорт түрі бойынша ұлттық құрама команданың) бас жаттықтырушысы	§ 5	9 - 10
6.	Құрама команданың бастығы	§ 6	10- 11
7.	Мемлекеттік жаттықтырушы	§ 7	11- 12
8.	Спорт жөніндегі құрылымдық бөлімшениң (басқарма, бөлім, қызмет) басшысы	§ 8	12- 13
9.	Спорт түрінен (түрлерінен) облыстың, республикалық маңызы бар қаланың және астананың ага жаттықтырушысы	§ 9	13- 14
	3-тарау. Мамандар лауазымдарының біліктілік сипаттамалары	-	14
10.	Ага жаттықтырушы	§ 1	14- 15
11.	Әдіскер	§ 2	15- 16
12.	Жаттықтырушы	§ 3	16- 18

13.	Нұсқауышы	§ 4	18-19
14.	Нұсқаушы-спортшы	§ 5	19-20
15.	Сервис бойынша жаттықтырушы	§ 6	20-21
16.	Спорт бойынша ага жаттықтырушы-оқытушы	§ 7	21-22
17.	Спорт бойынша жаттықтырушы-оқытушы	§ 8	22-24
18.	Спорт қаруының нұсқаушысы	§ 9	24-25
	4-тaraу. Допингке қарсы үйымдар лауазымдарының біліктілік сипаттамалары	-	25
19.	Допингке қарсы зертхана басшысы	§ 1	25-27
20.	Допингке қарсы зертхана басшысының орынбасары (қаржы және үйымдастыру қызметі бойынша)	§ 2	27-28
21.	Допингке қарсы зертхана басшысының орынбасары (негізгі қызмет бойынша)	§ 3	28-29
22.	Ага ғылыми қызметкер	§ 4	29-30
23.	Кіші ғылыми қызметкер	§ 5	30-31
24.	Лаборант	§ 6	31
25.	Үлттық допингке қарсы үйим басшысы	§ 7	31-33
26.	Үлттық допингке қарсы үйим басшысының орынбасары (қаржы және үйымдастыру қызметі бойынша)	§ 8	33-34
27.	Үлттық допингке қарсы үйим басшысының орынбасары (негізгі қызмет бойынша)	§ 9	34-35
28.	Допинг бақылау-испекторы	§ 10	35-36
29.	Допинг бақылау-маманы	§ 11	36-37
30.	Жетекші ғылыми қызметкер	§ 12	37
	5-тaraу. Спорттық медицинадағы басшылар лауазымдарының біліктілік сипаттамалары	-	38
31.	Үйим басшысы	§ 1	38-39
32.	Басшының орынбасары (қаржы және үйымдастыру қызметі бойынша)	§ 2	39-40
33.	Басшының орынбасары (негізгі қызмет бойынша)	§ 3	40
	6-тaraу. Ғылыми-әдістемелік қамтамасыз ету жүзеге асырылатын үйымдар лауазымдарының біліктілік сипаттамалары	-	41
34.	Әдіскер	§ 1	41

35.	Ұйым басшысы	§ 2	41- 43
36.	Басшының орынбасары (қаржы және ұйымдастыру қызметі бойынша)	§ 3	43- 44
37.	Басшының орынбасары (негізгі қызмет бойынша)	§ 4	44- 45
38.	Дизайнер	§ 5	45

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК